

Naročnina za celo leto za Ameriko \$3.00. Za Evropo \$3.00. Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

Rev. Aleksander, O. F. M.:

Rajna mamica kliče.

Do zadnjega vinarja!

Vse dni in noči
mi je Večni s to sodbo oblil.
In sodba je ogenj in žge in gori . . .

K Lepoti šlo je vedno moje hrepenenje,
Lepoti le odpirala sem dlan.
A kaj, bila sem še pretemna senca,
da mogla h Bogu bi, v ta svetli Dan!
V ta svetli Dan brez žarij, juter in večerov:
—nikdar poznal, ni plamenčka teme—
Iz večnosti v neskončnost seva vedno svetel,
in je vesoljstva topla luč, sveta srce.

Do zadnjega vinarja!

S pravičnostjo oblil je Bog vse moje dni in noči,
pravičnost je ogenj, pravičnost žge in gori . . .

Usmili se, sinko!
Pri trudni tesnobi, ko sem ob tvoji zibelki bedela,
pri težkem življenju, ki sem je zate živela.
O pošlji h Bogu molitev svojo za moj pozdrav,
molitev je ključek v Njegovo Srce, v Njegovo ljubav.

Dragi naročniki! Pozdravljeni!

RAV pristrčno pozdravljeni vsi blagi naročniki, dobrotniki in zastopniki lista "Ave Maria"!

Srečno smo se vrnili slovenski romarji iz Evrope nazaj v našo novo domovino in smo zvečine že zopet vsak na svojem mestu pri svojem delu. Lepi, da prekrasni dnevi so pa za nami! Škoda!

Prinašamo vam pa vsem in vsakemu posebej pred vsem molitve, katere smo opravili za vas, kakor pred Massabielskimi pečinami pred Lurško votlino, kakor na grobu sv. Petra v Rimu in tako na Brezjah, doma v mili domovini. Kakor sem obljubil, sem izpolnil in prinesel vsakemu mal spominček iz teh svetih krajev in kakor hitro bo mogoče, jih bom razposlal počasi drugemu za drugim.

Pred vsem sporočam, da sem prinesel od svetega Očeta posebni blagoslov za vas vse, ki ste naročeni na list "Ave Maria", ki ga razširjate, ki zanj pišete ali ki nam kakorkoli pomagata pri tem delu. Nesli smo sv. Očetu krasno vezan lanski letnik "Ave Maria" in ga prosili, da ga sprejme v svojo knjižnico. Sv. Oče je vzel z veseljem list "Ave Maria" v roke in ga začel prelistovati. Takoj, ko je pa odprl letnik in videl naslovno stran, je rekel: "O, ta list smo pa že videli! Kakor čujemo je lep list. Koliko naročnikov pa ima?" Povedali smo mu koliko. "No, to je lepo! Da, da katoliški tisk je danes najvažnejše misijonsko delo na svetu! Blagoslavljamo list Ave Maria in mu želimo obilo božjega blagoslova! Blagoslavljamo posebej vse ki se trudite pri listu, vse naročnike in dobrotnike in sotrudnike. Sporočite jim vsem Naš posebni pozdrav!" V potrdilo tega blagoslova smo pa dobili še navadni pisani dokument, s katerim se ta posebni blagoslov in popolni odpustek potrdi še pismeno.

Kadar boste šli sedaj prvič k svetim zakramentom, molite po namenu sv. očeta vsaj 5 očenašev za ta odpustek. V spomin tega odpustka bom poslal vsakemu naročniku malo podobico pri priliki, kakor hitro bodo gotove.

Sv. Oče so mi tudi blagoslovili posebne svete rožne vence za vse naročnike. Vsak naročnik, ki bo obnovil svojo naročnino za prihodnje leto, bo dobil v dar ta rožni venček. Za pošiljativne stroške naj pridene, kdor more, samo par centov.

Z Brezij sem prinesel vsakemu malo podobico, katero bom tudi poslal vsakemu naročniku in enako iz Lurda.

Dalje prinašamo vsem ameriškim Slovencem, posebno našim naročnikom in dobrotnikom iz domovine prav lepe pozdrave in blagoslov našega slovenskega episkopata. Posebno pa še od našega apostolskega škofa Dr. Jegliča, ki tolikanj ljubi svoj narod, ki z velikim zanimanjem sledi našemu listu in ga pridno čita.

Enako prinašamo pristrčne pozdrave navdušenih duhovnih pastirjev iz stare domovine. Vsi se Vas spominjajo v svojih molitvah in pogosto mislijo na Vas. Zelo so Vam hvaležni za vse, kar ste storili po vojski za domovino.

Prekmurskim rojakom prinašamo še posebej pristrčne in iskrene pozdrave njih apostolskega voditelja, očeta Prekmurcev, č. g. Klekelna, ki toliko skrbi tudi za nje in tako misli na to, kako bi tudi njim pomagal. Rojaki, Prekmurci, ne pozabite na tega svojega velikega dobrotnika! Vi ne veste, kaj imate v tem blagem srcu! Pišite mu pogosto! Naročite gotovo vsi njegove "Novine" in "Marijin list". O kako nam je preblagi gospod zopet in zopet naročal te pozdrave za Vas!—

Prinašamo Vam pa posebno pristrčne pozdrave od Vaših dragih domačih in prijateljev. O, od teh imamo pa za Vas vse prav cele koše pozdravov in pristrčnih voščil, pa tudi solza ljubezni. Kjer smo bili, s komur smo govorili, povsodi so nam naročali: Pozdravite naše rojake tam v Ameriki! Kjer sem imel nagovore po cerkvah, sem povedal vsem, da bom te pozdrave prinesel in vam jih vestno izročil.

Objednem s temi pozdravi pa prinašamo veliko našim rojakom v Ameriki tudi—solze. Da, grenke solze prinašamo, solze morda stare pozabljene mamice tam doma v starem kraju v kaki gorski vasi, v revščini in pomanjkanju;—solze pozabljene žene, pozabljenih otročičev. Sin, oče, mož je omrzel v ljubezni do svojih dragih! Pozabil jih je! Kolikrat smo čuli besede: "Imam tam in tam sina, pa mi že toliko let ne piše..." In solze so se vpile iz ljubečih oči." Imam moža... Imamo očeta... pa ne piše!" Si ti eden izmed tistih, kateremu moram prinesiti nazaj te solze? O, ako si, prijatelj, nikari tako! Nikari izpred oči iz srca! Če se ti tukaj bolje godi, kakor doma, ne pozabi svojih dragih! Piši jim vsaj sem pa tja malenkost! O, ko bi ti vedel, kako se tam ceni vsak dolarček! vsaka črkica iz Amerike!

Prinašamo Vam vsem skupaj pa tudi pozdrave cele slovenske domovine, naših slovenskih voditeljev doma! Prinašamo vam še posebej pozdrave nesrečnih zaslužjenih bratov iz Primorja in Korotana. Bratje, tam je sedaj jok, jok, velik jok! Bratje se zvijajo pod knuto sovragevo, ki jih bije in tepe na lastnih tleh, v lastni domovini. Brezvestni politiki pri

mirovnih konferencah so zasadili velik nož v našo narodno telo, v naše srce in ga razkosali, raztrančirali kakor kako goveje meso na tri kose, da ga bodo sovražniki lažje pogoltnili! Naši nesrečni bratje se zvijajo pod tem nožem; kriče, strašno kriče po pomoči, pa ga ni, ki bi jim pomagal. Z obeh strani Karavank in Julijskih Alp se sliši obupen jok. Mi smo ga čuli, mi smo videli to gorje, smo videli to strašno morijo naroda, milega nam slovenskega naroda, da, nas samih, pa nam je srce zakrvavelo in pest se je stisnila nad onimi lastnimi izdajicami, ki so prodali narod, ki so podpisali to morijo, to klanje naroda, nad kletimi rokami narodovih zastopnikov, ki so se drznili podpisati to strašno krivico. Bratje in sestre, tudi od teh nesrečnih bratov in sestra prinašamo pozdrave in — —solze!

* * *

Kako in kaj se nam je godilo na tej lepi in zgodovinski poti, bomo počasi nekoliko povedali tudi našim dragim čitateljem in v današnji številki smo že začeli s poročilom. Tu naj le toliko povemo, da smo mi romarji, kakor tudi rojaki doma v domovini prepričani, da se je s tem našim romanjem dosegel za rojake doma in za nas amerikance velik uspeh, da, da je strašna škoda, da se kaj takega ni priredilo že pred leti. Kako vse drugače bi najbrže bilo doma, še bolj pa tukaj v Ameriki, ko bi bili taka romanja imeli pred leti in pogosteje. Zato ni čuda, da se nam je od vseh strani doma klicalo: Pogosto pridite, bratje! Pridite vsako leto! Seveda niso mislili, da bi vsikdar eni in isti prihajali, temveč, da bi vsi slovenski Amerikanci, ki gredo v domovino, storili tam tudi nekaj za domovino, se narodu pokazali javno in mu nesli lepih ameriškanskih idej, nasprotno naj bi pa nam v Ameriko prinesli nove ljubezni do stare domovine in do naših dragih doma.

Naredila se je tudi ožja zveza med slovenskimi katoliškimi časniki tukaj in tam, ki bo gotovo rodila obilo dobrega sadu za nas tukaj in za one doma.

* * *

Prinesli smo seboj tudi lurške čudodelne vode, ki se dobiva sedaj pri upravi "Ave Maria" v Lemon-

tu. Kdor jo je prosil, ali kdor jo še želi, naj takoj piše na upravo: Franciscan Fathers. Lemont, Ill.

* * *

Tako, sedaj pa, dragi naročniki, naprej z novim navdušenjem in novim ognjem za napredek lista "Ave Maria"! Vsi obnovite takoj svojo naročnino. Vsak pa skušajmo pridobiti še vsaj enega novega naročnika. Kdor nam pridobi novega naročnika ali morda več, za vsakega imam krasne darove! Prepričan sem, da bom zveselil vsakega, kdor bo poslal novega naročnika, ko bo dobil ta dar.

K sklepu naj se pa urednik prav pristrčno še enkrat zahvali vsem blagim dobrotnikom, ki so mu pripomogli s svojimi tako velikodušnimi darovi do tega romanja. Brez teh darov bi urednik nikdar ne bil mogel na pot, ker nam je kolegij pojedel vse. Posebno veliko hvaležnost je urednik dolžan svojim blagim faranom Sv. Štefana v Chicago, ki so mu dali pred odhodom velikansko svoto \$1.300.00. Farani Sv. Štefana, ponosen sem na Vas! Bog Vam plačaj!, Ne Vaš dar, temveč Vaše plemenito srce je, ki me je tako razveselilo. Lani avto, sedaj pa tolik dar! Toraj so bile vse tolike kletve naših verskih odpadnikov proti meni zaman? Da, bile so! Vi ste jim dali sedaj tako krepek odgovor, da bodo morali umolkniti, ako imajo še kaj sramu. Mene ste pa navdušili, da sem pripravljen če treba se žrtvovati se za Vas do skrajnosti, dati kri. Bog Vas živi!

Veliko so mi dali tudi naročniki in dobrotniki lista iz cele Amerike. Vsakemu sem poslal s pota razglednico. Upam, da ste jo vsi dobili. Poslal sem Vam jo, da ste videli, da sem se Vas spominjal na svojih božjih potih. Tudi Vam vsem in vsakemu posebej prav pristrčni in stokratni: Bog plačaj!

* * *

Dragi naročniki, zastopniki in dobrotniki, toraj pristrčno še enkrat pozdravljeni, pa vsi krepko naprej na delo, dokler "Ave Maria" ne bo imela vsaj deset tisoč naročnikov, kar se mora zgoditi, naj stane kolikor hoče! Hura na delo!

Ti pa, Mamka božja, nas podpiraj še nedalje.

Povedali smo že, da je list "Ave Maria" v nevarnosti, ker je zadnje dve leti izgubil nekaj naročnikov, da je toraj dolžnost vseh prijateljev in naročnikov, da se krepko zavzemajo za list in mu skuročnika. Ako bomo prisiljeni obliko listu primerno šajo pridobiti vsak vsaj po enega novega na-

finančnemu stanju zmanjšati, naj se naročniki ne hudujejo nas nas. Mi smo naročnino morali dvigniti, ker se je število naročnikov zmanjšalo. Ako nam vsak naročnik pošlje še enega novega, potem bomo pa lahko dali list še ceneje, za \$2.00.

Spisal :

**KONRAD
BOLANDEN**

ŠENTJERNEJSKA NOČ

(Zgodovinski roman.)

Prosto preložil :

**REV. J. C.
SMOLEY**

(Konec.)

“Poročnik hoče z vami nemudoma govoriti, ker vam prinaša jako važen ukaz od kralja.”

“Naj vstopi!” je rekel škof Janez. “Kraljev ukaz? Ne vem, kaj bi moglo to pomenjati?” je rekel sam pri sebi.

Karolov sel je vstopil. Starček je vstal in mu šel naproti.

“Si li želite morda zaupen razgovor?” je vprašal škof.

“Nikakor ne, Monsieigneur! Zadeva ni nikaka skrivnost, ampak javno zadeva. — Tu je kraljev ukaz!”

Izročil je prelatu pismo, zapečaten s kraljevim pečatom. Komaj je je pričel škof brati, pričela se je tresti njegova roka. Njegov obraz je pobledel.

“Kaj, — ta ukaz kralja zahteva, da naj dam pomoriti vse Hugenoete po svoji škofiji,” je vprašal tako presenečen, da ni mogel dalje govoriti.

“Tako je, Monseigneur!” odgovoril je častnik. “Kralj zahteva od vaše zvestobe, da ga pri izvrševanju njegovih ukazov vestno in po vseh svojih močeh podpirate.”

“Kaj takega zahteva kralj od mene, — od škofa, — od pastirja?” je vzkliknil prelat. “Ali zahteva morda kralj, da naj zgrabim za meč in svoje zaslepljene ovčice pokoljem?”

“Tega ravno ne, Monseigneur! Zadoščalo bo, če pozovete katoličane, da izdajo skrivališča Hugenoetov, da ne bo nobeden ušel. Vso Francijo hočemo namreč očistiti te izdajalske zalege. Tudi jaz vam bom jako hvaležen, če mi daste nekaj svojega moštva

na razpolago, ker sem pripeljal le malo čete s seboj.”

“Dovolj, dovolj o tem, prijatelj moj!”, je rekel škof. “Kralj zahteva nekaj nemogočega, — ker zahteva, da bi se pastir spremenil v grabežljivega volka! Poslušajte moj neizpremenljiv ukrep! — Jaz se uprem kraljevemu ukazu, če treba, vedel ga bom z orožjem preprečiti. Jaz sem pastir škofije Lisieux, in ljudstvo, katero naj bi po kraljevem ukazu moral umoriti, spada k moji čredi. Dasi so sedaj v zmotah, dasi so zapustili čredo, katero mi je izročil vrhovni pastir Jezus Kristus v varstvo, vendar vem, da se bodo k čredi vrnili, jaz tega upanja še nisem izgubil. Tudi nisem bral v evangeliju, da mora pastir prelivati kri svojih ovčic; — ravno nasprotno! Jaz sem bral, da mora biti pastir pripravljen dati svoje življenje za svoje ovce. Vrnite se torej s svojim ukazom; kajti dokler jaz živim, se ne bode izvršil.”

“Ali je vaša milost pomislila na posledice takega ravnanja?” vprašal je častnik.

“To je pa moja zadeva, gospod poročnik!”

“Na vsak način bo smatral kralj to vaše naziranje kot upor in nepokorščino,” grozil je poročnik. “Kraljev srd bo morda za vas osodepoln. Bo morda vaša smrt.”

“Kar nima nikakega posebnega pomena,” odvrnil je prelat. “Nikoli ne bom podpiral kraljeve krvočnosti, pač pa jo zabranjeval in oviral v svoji škofiji. Boga treba bolj poslušati ko ljudi, — in Bog zahteva, da da

dober pastir življenje za svoje ovce.”

“V tem slučaju mi dajte, da se pred kraljem opravičim, pismeno potrdilo, da se kraljevemu ukazu upirate,” je rekel poročnik.

“Jaz prevzamem vsako odgovornost na se,” odgovoril je škof. “Zahtevano listino vam bom dal takoj; pojdite z menoj!”, in oba sta odšla iz obednice.

Strme so sledili navzoči plemiči gornjemu razgovoru. Sedaj so pa vsi brez izjeme odobraval škofov nastop in njegovo močatost in pogum.

Markiz Riviere je poklical barona Regniera na stran.

“Prijatelj, kaj pravite vi na to?”

“Jaz občudujem tega častitljivega duhovna,” odgovoril je Regnier. “Ne briga se za smrt, — ravna v duhu svoje Cerkve; — v Kalvinovem duhu bi ne mogel in ne smel tako ravnati.”

“To je ravno,” je rekel markiz. “Katoliški škof, ki po duhu svoje Cerkve ravna in je pripravljen žrtvovati svoje življenje za svoje ovce, celo za te, ki so v zmotah, ki so od njegove črede pobegnile, zasluži več spoštovanja za se in svoje nauke, kakor sto in sto Kalvinov, kojega nauk zahteva edinole iztrebljenje papistov.”

Regnier je tem besedam priki-mal.

Kot blisk se je razširila po mestu novica o prihodu kraljevega poročnika. Hugenoeti so se grozno prestrašili. Toda tako veliko je bilo zaupanje v škofa, da so vsi pribežali v njegovo palačo, — kakor se zbirajo ovce pred prihajajočim glabežljivim volkom. Škof

Janez jih je ljubeznivo sprejel in pomiril. Zaukazal je ne samo duhovščini po mestu, ampak po celi škofiji, da naj pouče vernike o pomenu in dolžnosti krščanske ljubezni do bližnjega. Pod hudimi cerkvenimi kaznimi je prepoval preganjanje protestantov. Nobenega drugoverca niso smeli žaliti, in posledica je bila, da so se v prav kratkem času vrnili vsi Hugenoti njegove škofije v naročje sv. Cerkve.

Mej tem je prišel grof Autremont z Blanko v Lisieux. Njegova jeza proti njegovemu obrekovalcu, baronu Regnieru, se je popolnoma ohladila. Niti javnega preklica ni hotel zahtevati.

"Sicer ste me težko razžalili," je rekel, "vendar v svoji občutljivosti nisem pomislil, da besede, ki jih izgovorimo v razburjenosti in nepremišljenosti, ne smemo na zlato tehtnico devati. Zato mi je vaša prošnja za odpuščanje popolnoma zadoščala. Sramotiti vas nočem, zato ne zahtevam javnega preklica."

"Jaz pa kaj takega sprejeti ne morem, gospod grof! Smatram kot svojo dolžnost, da vam javno zadostim, in ta preklic smatram kot svojo kazen."

Nekoliko dni pozneje je imel grof Autremont zaupen razgovor z markizem Rivierom. Posledica je bila, da je Hugo prestopil v katoliško cerkev in se zaročil z Blanko. Ker je jako veliko število Hugentov prestopilo v katoliško cerkev, so bile te spreobrnitve prave slavnosti v škofijski stolnici, kjer jih je častitljivi starček škof Janez v pričo tisoč in tisoč vernikov sprejel v naročje edino zveličavne Cerkve.

Tri mesece pozneje je poročil, škof zaročenca v grajski kapeli v Autremont. Margareta, obžalovanja vredna kraljica Navarska, je obema prisrčno čestitala in poslala krasen ženitovanjski dar.

Novo življenje se je pričelo za poročenca, Pozabila sta na vse

minule viharje, prava družinska sreča jima je cvetela. Nadaljnih meščanskih vojen se markiz ni več udeleževal, živel je edinole za svojo družino. Posrečilo se je njegovi previdnosti in pametnemu ravnanju, da je v grofiji Autremont popolnoma iztrebil kalvinizem, da je prepričal svoje podanike o blagoslovu miru in stare vere.

Stari grof je doživel še veselje, da je gugal pravnuka na svojih kolenih. Zadnji dnevi njegovega pozemskega življenja so bili dnevi radosti in veselja.

Resnično, pristno katoliško mišljenje škofa Lisieux-škega je odstranilo vse zapreke, ki so se stavile zvezi med Hugonom in Blanko. In mnogo jih je bilo, kojih imen ne pozna zgodovina, ki se imajo zahvaliti temu plemenitemu, blagemu škofu za življenje, mir in božji blagoslov. Vendar pa škof Janez ni bil edini škof, ki se je uprl kraljevim ukazom. Tudi drugi škofje so ravnali tako. Varovali so s svojo pastirsko palico svoje zgubljene ovčice, in jih tako na tisoče in tisoče spreobrnil.

Celo nekateri kraljevi namestniki po provincah so bili dovolj pogumni, da so se kralju uprli. Henrik Savojski, grof Tende, namestnik province, ni nikakor hotel izvršiti kraljevega ukaza. Ravno tako je ravnal grof d'Orthey, namestnik v Bayenne. Ta je kralju kratko odgovoril: "Sire! Jaz imam samo dobre meščane in samo hrabre vojake, nimam pa niti enega samega krvnika." — V istem smislu so odgovorili kralju Saint-Heran, namestnik v Auvergne. "Prejel sem ukaz s kraljevim pečatom, ki mi ukazuje, da naj pomorim vse protestante," pisal je kralju. "Spoštovanje, ki je gojim do Vašega Veličanstva, zahteva od mene, da ga smatram kot napačnega; in če bi bil ta ukaz resničen, bi mi nalagalo spoštovanje, da se ukazu ne pokorim."

Kljub temu je bilo pa mnogo

Hugentov pomorjenih. Protestantovski pisatelji cenijo njihovo število na osemdeset do stitisoč. Vendar lahko rečemo, da so take trditve neresnične, kojih edini namen je, da bi blatili katoliško Cerkev. Njen duh ima ravno toliko skupnega s spletkami politike na pariškem dvoru, kakor ima skupnega Jezus Kristus, Ustanovnik Cerkve, s spletkami Luciferja, poglavarja teme.

Ne kak katolik, ampak protestantovski pisatelj, zgodovinar Viljem Cobbett, pravi: "Dasi navajajo nekateri protestantovski pisatelji število pomorjenih Hugentov na stitisoč, vendar označa pregled, ki je bil objavljen leta 1582., ki je bil sestavljen po zapiskih protestantovskih pastorej število pomorjenih v Franciji skupno število s 786 osebami. Protestantovski pisatelji so prvotno navajali število s 100.000, pozneje s 70.000, potem s 30.000, potem z 20.000, 15.000 in končno s 10.000. Same okrogle številke! Samo eden je poskušal dobiti od pastorej samih resnično število, in to število je znašalo celotno 786!"

Drug Anglež, zgodovinar Dr. Lingard piše: "In če število 786 podvojimo, potem bo to morda resnično približno število umorjenih Hugentov."

Za kralja Karola IX. so kmalu začeli zoreti sadovi njegovega zločina.

26. avgusta podal se je z velikim spremstvom obdan v cerkev, da bi se zahvalil Bogu za svojo rešitev, da je pokončal zaroto. Potem se je podal z materjo in kraljevimi princji k seji državne zbornice. Tu je dvignil kralj težke obtožbe proti Colignyju in njegovim pristašem, ki so se baje znova zarotili, da bi pomorili celo kraljevo družino. Radi tega je bil prisiljen, da je zaroto v krvavi kali zatrl; druge poti ni bilo, ravno tako ni bilo časa, da bi se zarotniki postavnim potom

kaznovali. Svoj govor je kralj končal z ukazom, da naj se admiralova zarota in njegovih prištev natanko preišče, da naj se vjete Hugenote kaznuje.

In tako se je zgodilo.

Državni zbor je izdal proklamacijo, ki je spoznala admiralu krivim veleizdaje. Njegovo premoženje je bilo zaplenjeno, njegovim potomcem so odvzeli plemstvo. Admiralovo truplo so vlekli na morišče in je tam obesili na vislice. Končno je določila proklamacija, da se morajo na dan njegove smrti vršiti javne procesije v zahvalo, da je bila zarota zatrta.

Tudi zahvalen dan so prazno-

vali, kovali spominske svetinje z napisom: "Virtus in rebelles," — — "Pietas excitavit justitiam."

Vsem evropskim dvorom so poslali spomenice z uradno izjavo, da so prišli na sled zaroti, katero so s silo zatrli. Tudi v Rim so poslali tako spomenico, na kar je odredil papež slovesno službo božjo s Te Deum v zahvalo, da je bil kralj srečno rešen.

Elizabeta, angleška kraljica, je poslala posebnega poslanika, ki naj bi izrazil sožalje vsled umora francoskih protestantov. Katarina Medici je odgovorila na to hinavščino z ostrostjo, da je rekla poslaniku: "Kralj, moj sin, se je ravnal proti drugovercem po

zgledu Njenega Veličanstva kraljice Elizabete."

Tako je bila kraljeva čast rešena vsestransko. Klanje Št. Jernejske noči je bilo proglašeno kot kazen veleizdajalcev.

Vendar je En sodnik, ki se ne da podkupiti, ki se ne da goljufati, — — namreč zavest odgovornosti pred vsevedočim, svetim, nad vse pravičnim Bogom. Misel, da je dal pomoriti krivce in nedolžne, je kralja neprenehoma mučila. Vest mu ni dala miru. Pričel je bolehati, razne bolezni so se menjavale s pogostno histerično besnostjo. Umrl je v najjepsih moških letih.

Mala cvetka -- sv. Terezija.

Rev. John Miklavčič:

V. Terezija je znana po celem svetu. Takoj po smrti je začela spolnjevati obljubo! "Po smrti bom rosila iz nebes dež cvetic." Drugič zopet pravi: "Čutim, da se moja naloga še le pričinja, naloga užgati isto ljubezen do ljubega Boga, s katero ga jaz ljubim."

Ker se letos obhaja prvič njen god svete Terezije, (do 17. maja letos smo jo nazivali blaženo Terezijo od Deteta Jezusa) sem se namenil nekaj malega povedati o tej mili in ljubki svetnici.

Na kratko je opisal njeno življenje P. Hugo Bren v mesečniku "Ave Maria". Jaz bom pričel z dnevom njene smrti. Sv. Terezija je umrla mlada, stara 24. let je imela. Ker je s 15. letom vstopila v samostan karmeličank v mestu Lisieux, je preživela 9 let v samostanu. Odlikovala se je posebno v goreči ljubezni do Jezusa in v hrepenenju vžgati to ljubezen v vseh srcih. Zato ker je v ljubezni božji bila podobna

Serafinom, jo je Gospod takoj po njeni smrti tako povečal, da lahko rečemo, njen grob je postal častljiv. Kakor je veliki duhodnik rekel junaški Juditi, da ne bo prešla njena slava, kakor je Marija zapela, ko je obiskala teto Elizabeto, da jo bodo blagorovali vsi narodi, tako lahko reče tudi sv. Terezija. Slava gre po vsem svetu in že skoro vsi narodi na zemlji jo blagrujejo.

Takoj po smrti so jo meščani v Lisieux jeli častiti. Vsaki dan so hodili na njen grob, ga obsipali s cveticami in prosili milosti. Zadolobil je vsak, kar je prosil. Kmalu se je zvedelo o čudežnih uslišanjih po celi Franciji. Ljudje so vreli od vseh strani v Lisieux, na grob božje služabnice. Grob so obdali z železno ograjo, ker drugače bi bili romarji odnesli proč vso zemljo z groba. Dan na dan so prihajale množice, zato so morali okrog groba postaviti cele vrste sedežev in klečavnikov. Ker jih je mnogo v hipu zadobilo zdravje, so odločili poseben prostor za berglje, palice in dru-

go orodje, katero so ozdravljeni rabili v bolezni. Na stotine pisem je došlo sleherni dan, deloma zahvalnih, deloma prosilnih. Vojaški v svetovni vojski so se priporočali v varstvo sv. Terezije. V znak zahvale so prinesli ali poslali zastave, bandera in podobe.

Tako je zgedala okolica groba daleč na okrog kakor prostor pri lurški votlini, kjer po skali visi nebrot bežgelj in drugih reči.

Cerkvena oblast je zasledovala te dogodke. Leta 1897. je Terezija umrla. Čez trinajst let je pa škof v Lisieux ukazal grob odkopati vpricho 3000 ljudi, mnogih duhovnikov in zdravnikov. Krsto so dvignili in jo odprli. Našli so samo okostje, tudi obleka je večji del segnala, le palma, katero so ji dali v roke, se je tako dobro ohranila, da je bila sveža, kot bi bila ravnokar vrezana. Terezijo so oblekli v novo karmelsko obleko, položili prvotno rakev v svinčeno, in to pa deli še v hrastovo. Rakev so spustili nazaj v grob.

To so storili radi tega, da se o-

hranijo vsaj kosti blažene device. Čudeži so se nato še bolj množili in čez 7 let t. j. leta 1917. je rimska komisija ukazala grob znova odpreti in pogledati v rakev. Našli so vse tako, kot so pred 7. leti pustili. Ko so odprli rakev, je lepo zadišalo iz nje, kot bi bile notri najzlahtnejše in najbolj dišeče rože in najfinejše kadilo. Zopet so deli telo svetnice nazaj v grob.

Ker so se godila tako velika čuda, se je rimska komisija pobrnila, da se je zadeva glede proglasitve Terezije blaženim pospešila. V to svrhu so marca 1923. še enkrat grob odprli. Pobožnih častitelcev služabnice božje se je zbralo 30.000. V slovesnem sprevodu so nosili krsto s sv. ostanki po mestu in jih naposled položili k večnemu počitku v kapelici karmelskega samostana. Dne 29. aprila istega leta je bila slovesno proglašena blaženim. Cerkev sv. Petra je bila lepo okrašena. Iz Francije je prišlo mnogo vlakov in ob proglašenju dopoldne je bila cerkev sv. Petra domala polna, (dasi gre vanjo 80 tisoč ljudi). Popoldne ob 4. so prišli tudi papež novo blaženo počastit.

Morda bo koga zanimalo, kaj se hrani v spomin na sv. Terezijo. Igrače je imela kot drugi otroci. Hranijo jih v Karmelu v Lisieux. Med njimi je majhna zibelka, v njej pa leži punčka skrbno položena v posteljico. Tudi njene lase, katere so ji odstrigli, ko so jo preoblekli, hranijo. In venec, katerega je imela na glavi na dan preobleke. Poleg tega nekaj ostankov od prve lesene rakve in

nekaj redovne obleke, v katero so jo oblekli, ko je ležala na mrtvaškem odru.

Letos, ko je sveto leto, so papež Pij XI. izrazili željo, da bi sv. kongregacija za raziskavanje življenja božjih služabnikov pospešila delo glede blažene Terezije, da bi bilo mogoče Terezijo prišteti svetnicam. Komisija je potrdila več čudežnih ozdravljenj na njeno priprošnjo. Po mnogih predpisanih ceremonijah so določili papež, da se Terezija 17. maja kot prva v sv. letu uvrsti med svetnike.

Priprave za to slovesnost so se pričele. Cerkev sv. Petra so ozaljšali kot še nikdar poprej. Vsa cerkev je bila v cvetlicah, ker je Mala Cvetka imela biti povišana. Električnih žarnic je bilo 50.000. Stene in stebri so bili s temnordečim žametom nadeti. Pisatelji in poznavalci sv. obredov trdijo, da še nikdar ni bila Cerkev sv. Petra tako okrašena. Ko sem jaz bil v Rimu l. 1909. in je bil takrat proglašen svetnikom Klement Marija Hofbauer, je bila pač cerkev praznično okrašena, a ne tako kot letos 17. maja. Francozi in drugi narodi so kar tekmovali, kdo bo več dal za sijaj v cerkvi. Vse priprave so stale 200.000 frankov.

Sedemnajsti maj je bil na nedeljo in silno krasen. Vedro, čisto kot ribje oko, je bilo nebo, vsa narava je bila nekam svečano praznična. Že v zgodnjih jutranjih urah je bilo polno ljudi na ulicah. Vse je hitelo proti cerkvi sv. Petra, da bolj gotovo dobi svoj prostorček. Romarji iz Francije so imeli posebne prosto-

re, tik velikega oltarja. Ob 6. zjutraj je bilo že na tisoče ljudi v cerkvi. Ob 7. se je že napolnila. Ob pol 8. se je pričela procesija. Najprvo papežev križ, za njim stotine mašnih strežnikov za temi prav vsi redovi, kar jih je na svetu in na čelu vsakega reda bandero dotičnega svetnika ustanovitelja, za temi so korakale cele vrste višje in nižje duhovščine cerkve sv. Petra, nato francoski duhovniki in prelati, za temi na stotine monsignorov, 200 škofov v škofovski obleki, 35 kardinalov, nazadnje sv. Oče.

Ko so sv. Oče dospeli do sredi cerkve, so zapele srebrne fanfare (trobente) visoko gori pod kupolo, in nebeško lepo pele dokler niso prišli sv. Oče do oltarja presv. Rešnjega Telesa. Tam so nekaj časa molili, nato so se podali k velikemu oltarju, kjer je bil tron. Ko so dospeli do trona, so zapeli "Veni sancte Suiritus." Pridi sv. Duh!. Nato so se vršili razni obredi, katere je pa nemogoče videti razen onim, ki so blizu trona. Na to so bile pete litanije vseh svetnikov in ko so v teh prišli do svetih devic, so glasno trikrat zapeli, "Sancta Teresia, ora pro nobis." Sveta Terezija prosi za nas! Litanije so nedaljevali do konca, nato so zapeli molitev na čast sv. Tereziji, ki se glasi: "Gospod ki si rekel: Ako ne postanete kakor otroci, ne boste posedli nebeškega kraljestva, dodeli nam, te prosimo, da bomo stopali s sv. Terezijo po stezi ponižnosti in priprostosti do vrat večnosti. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

(Konec prih.)

Lilija iz raja

K.

KAKOR v vulkanu, tako je vrelo v mestu Jeruzalemu med vedno naraščajočo množico v nedeljo in naslednji dni, ko je Jezus iz Nazareta s tolikim slavljem prijezdil v mesto. Preprosto ljudstvo je bilo do skrajnosti navdušeno zanj. Zdelo se mu je, da je sedaj čas, ko bo narod rešen izpod sužnosti poganskih Rimljanov. Kaj čudo, da je vse veselo in srečno stiskalo svoje glave skupaj in si skrivnostno šepetalo skrivnost, ki pa ni bila več skrivnost: Jezus iz Nazareta bo v kratkem naš kralj! Videl si lahko po vsem mestu, kako so stale posamezne gruče ljudi in se živahno pogovarjale. Mimo katere si pa šel, si čul, da se govori samo v velikem preroku iz Nazareta in o novem židovskem kraljestvu. Da, vse množice so bile navdušene do skrajnosti. Samo ena beseda iz ust Jezusa in planili bi kot nori nad tujce Rimljanov in jih pobili.

Kjerkoli se je sam Jezus pokazal, obsule so ga navdušene množice in mu navdušeno klicale "Hozana," v pozdrav. Le s težavo se je oprostil, da je mogel iti kam v zasebno hišo, da je imel mir.

Posebno navdušeni so bili pa učenci njegovi. O, ti so pa bili prepričani, da jih morda samo še par dni loči od visokih časti v novem kraljestvu. "Samo par dni, pa bo Jezus kralj in mi, njegovi ožji

prijatelji, bomo zasedli visoke službe," so govorili med seboj. Da, celo do prepira je že prišlo med njimi, kdo bo prvi in kdo drugi v novem kraljestvu.

V ponedeljek je bilo. Jezus se je zopet s silo otresel množice in šel prenočevati k nekemu prijatelju v dolgi ulici, ko je zopet nastal med njimi hud prepir radi tega. Vsak je mislil, da zasluži, da bi bil prvi v novem kraljestvu. Vsi so bili razburjeni.

Dva bližnja sorodnika Jezusova, sinova Zebedejeva, sta posebno mislila, da sta upravičena do prvih in najvišjih služb v novem kraljestvu.

"Midva sva njegova sorodnika! Midva bova imela prvo besedo, ker imave tudi prvo pravico" sta si rekla med seboj.

"Toda, ali ne vidiš, kako naju drugi odrivajo proč? Peter pravi, da je naš poglavar, da bo on prvi?" je rekel eden, Jakob po imenu.

"Da, otroka moja!" se je oglašila mati, ki je ravno prišla zraven in čula zadnje besede. "Na vsaki način morata biti prva!"

"Ko naju pa tako odrivajo drugi. Vsak hoče biti prvi!"

"To ne sme biti!" tolaži ju odločno mati.

"Jaz se pa le bojim, da bova ostala zadaj?" je rekel Jakob.

"Le čakajta, bom jaz sama govorila z Jezusom," je rekla kajti tudi sama se je bala, da bi nje-

na sinova ne ostala brez prvih služb in časti.

Takoj so šli vsi trije v sobo, kjer je bil Jezus sam.

"Gospod, reci, da bosta moja sinova v tvojem novem kraljestvu eden na tvoji desnici in eden na levi!" je rekla Jezusu, kakor bi bilo to novo kraljestvo že ustanovljeno.

Milo je Jezus pogledal vse tri sorodnike in žalostno povetil glavo za trenutek. Zbolelo ga je, da ga celo njegovi sorodniki ne razumejo, da tudi ti mislijo samo na posvetno čast in slavo. Objednem je pa že videl v duhu pred seboj strašni kelih, katerega bo dobil piti še ta teden — kelih trpljenja, ki bo v resnici nekako začetek novega kraljestva.

"Ali pa bosta mogla piti z menoj kelih, katerega mi bo dal moj nebeški Oče, da ga bom moral piti?" Seveda ne mati, ne učenca nista vedela, kakšen kelih naj to bo. Vsi trije so bili prepričani, da misli na slavnostni kelih, iz katerega bodo pili pri slavnostnih ustoličenjih novega kralja.

"Seveda, seveda! Kaj pa da!" je hitro potrdila mati. "Zakaj bi ne mogla piti nekoliko vina?"

Jezusu se je še bolj stemnil obraz.

"Da, da, piti bosta morala iz tega keliha!" — je rekel, in pogledal jih je žalostno, ko je v duhu videl naprej njih mučeništvo zanj, — "toda, če bosta pa sedela

na moji desnici in levici, je pa stvar, katero bo odločil moj nebeški Oče!"

"Sta že gotova prvih služb," si je mislila mati in odšli so iz sobe.

"Sta čula, da je obljubil, da bo sta pila iz njegovega kéliha? Prve službe so vama že zagotovljene! Bom že še jaz za to naprej skrbela," je potolažila sinova zunaj mati in odšla v kuhinjo.

Vesela sta se učenca zmešala med ostale apostole. Pogovor se je še vedno pletel samo o novem kraljestvu.

"Stvar je že gotova," je rekel Jernej. "Vse ljudstvo je navdušeno do skrajnosti. Kakor vse kaže, se bo Jezus še ta teden razglasil za kralja vseh Židov!"

"Da, vse je pripravljeno! In zdaj je čas!"

"Saj najbrže tudi sam to namerava. Zadnje dni je sploh še bolj resen kakor ji bil po navadi. Vidi se mu, da se na nekaj velikega pripravlja!"

"Pa solze ima večkrat v očeh, česar preje ni bilo!" meni drugi.

"Da, neka globoka žalost je legla na njegov obraz!" meni tretji.

"Ves drugi je zadnji teden!" meni zopet drugi.

"Kaj bi ne bil? Sedaj ima vse ljudstvo za seboj. Veliki čas je! Kdo bi ne bil resen?"

"O, to bo veselje med narodom, ko bomo prosti in osvobojeni rimskega jarma!"

"Ti grdi pogani so že tako prešerni in oblastni tu med nami!"

"In kako velike davke nam nakladajo!"

"A še par dni, pa bo konec!"

"Mi bomo z njim vladali in bomo vse drugače vredili!"

Tako so se pogovarjali med seboj, dokler jih ni poklicala gospodinja k večerji.

Tudi naslednja dneva, ponedeljek in torek, sta bila polna raznih dogodkov, ki so se kopičili, eden važnejši kot drugi. Množice so od ure do ure naraščale. Jezus je prebil večina ves čas v tempelju ali pred tempeljom. Ču-

dež o obujenju Lazarja je bil glavni predmet govornice ljudstva. Slovesni sprejem Jezusa v nedeljo je pa navduševal množico, da je bilo vse prepričano, da je čas blizu, ko bo nastopil kot kralj in rešil ljudstvo poganskega jarma.

Nasprotno je pa naraščalo tudi razburjenje med židovskimi duhovniki in pismarji, katerim so se pridružili še pristaši stranke farizejev. Tudi ti so čuli, kaj govori ljudstvo. Videli so veliko navdušenje zanj med ljudstvom. Sicer so vsako priliko porabili, da so ščuvali narod proti Jezusu, pa niso imeli dosti vspeha. Posebno jih je pa še zjezil Jezusov nastop preteklo nedeljo v tempelju, ko jih je z bičem izgnal iz tempeljna. Zakleli so se, da se bodo nad njim zmaščevali!

Nič bi tudi oni ne imeli proti kralju Jezusu. Saj so tudi oni le s težavo prenašali suženjski poganski jarem. Da, še veselili bi se tega! Toda kaj jih pa čaka v Jezusovem kraljestvu? Nič dobrega! Ali ni tolikrat pokazal očitno, kako jih prezira? Kako jih je napadal v svojih govorih! Ali jih ni tolikrat osramotil pred celim narodom? In zdaj v nedeljo, ali jih ni osramotil pred celim narodom, ko jih je kar z bičem napodil?

"Tudi jaz bi pozdravil z veseljem kralja Jezusa," je rekel veliki duhoven Kajfa, "ko bi ta prerok ne bil tolik prekucuh! Toda, kaj pa nas duhovnike čaka v njegovem kraljestvu? Posebno kaj čaka nas, zbor voditeljev naroda?"

Bal se je za svojo čast pred vsem. Novo kraljestvo naj se upostavi, pa brez njega, ali celo proti njemu? Naka, tega pa že ne. Nikdar ne sme tega dovoliti! Raje naj cel narod ostane v sužnosti, kakor da bi on izgubil svojo čast.

"Bratje! tega ne smemo dovoliti!" je govoril pri posvetovanju. "Nas čaka samo preganjanje, če se to res zgodi."

"Kako nesramno nas je napadel v nedeljo! Kaka sramota je

bila, ko nas je z bičem tiral iz tempeljna," je kričal eden.

"Da sramota za nas vse, če kaj takega pustimo!"

"In ta naj bo naš kralj?"

"Nikdar! Nikdar!"

"Toda bratje," je rekel Kajfa resno, "ali slišite, kako ga proslavlja ves narod? Kako je navdušen zanj? Kako vse čaka samo ene besedice iz njegovih ust, pa bo upor v mestu, in Izrael bi bil lahko rešen."

"Da, da! Samo ena besedica, pa bo on vladar naroda. Mi pa — kaj smo? Kaj bomo?"

"Da, tu treba hitro delati in niti trenutka ne smemo izgubiti!" Nadeljeval je Kajfa. "Kakor vse kaže, ta slepar se resno pripravlja na odločilen korak še ta teden. Velikanočni praznik in množice, ki so sedaj v Jeruzalemu, vse to hoče izrabiti za svoje namene. Vsaki dan se lahko zgodi nekaj, česar si mi ne želimo!"

"Toda, kaj in kako naj kaj storimo proti množici? Od kar je Lazarja obudil, ima vse mesto in ves narod za seboj. Ali ne bo nevarno nastopiti proti njemu sedaj?" rekel je stari svetovalec.

"Nevarno je gotovo," odgovori Ana, bivši veliki duhovnik. "Zato ga pa ne smemo zgrabiti javno. Množica bi se zanj potegnila in gorje nam! Treba ga vjeti in ga skriti kje čez praznike. Po praznikih ga pa obsoditi in odstraniti."

"Tudi to bi bilo skrajno nevarno. Kje ga prijeti, da bi bil popolnoma sam? Njegovi spremljevalci so vedno okrog njega. Ti bodo povedali narodu, kdo ga je vjel in zahtevali ga bodo od nas nazaj! Kako se bomo izgovarjali?" meni Kajfa.

"Da, skrivaj ne moremo storiti ničesar. Vjeti ga moremo na vsak način ponoči, ko bo sam. In samo to moremo storiti skrivaj. Do jutra moramo pa že toliko naščuvati množico, da ga ne bo zahtevala nazaj! Ko bo enkrat vjet in obsojen, potem bo treba pa

vojaštvo dobiti, da bodo za vsak slučaj naredili mir."

"To je modro! Tako bo treba! Vsi naši privrženci in prijatelji bodo morali ščuvati množico proti njemu. Ravno mi pride na misel, da to ne bo tako težko delo. Ljudstvo živi popolnoma v prepričanju, da bo še ta teden rešeno sužnosti poganov. Zaupa mu popolnoma. Ko bo Jezus vjet in obsojen, bo treba ljudstvu samo dokazati, kako jih je slepil, da ni mislil nikdar naroda rešiti, da je celo nasprotno vsikdar delal na to, da bi ga še bolj zaslužnil. Ali ni šel tako daleč, da je trdil, da se naj celo tempelj poruši? Kaj se to pravi družega, kakor narodu vzeti dušo? Ali ima narod potem še kaj svojega? Zdaj imamo svojo vero in tempelj. Vsaj tu smo svoji. On pa hoče še to podreti? Ali ni rekel, da smo dolžni dajati davek Rimljanom? Jaz mislim, da bodo ti dokazi pred ljudstvom držali?"

Navdušeno ploskanje svetovalcev je pokazalo, kako so vsi soglajšali z Anam in se jim je njegovo sklepanje dopadlo.

"Izvrstna misel!" so kričali.

V tem pa naznani služabnik prihod Juda iz Škarijota, enega izmed dvanajsterih Jezusovih spremljevalcev, da želi pred zbornico.

Začudeno so se spogledali in si zadovoljno prikimali. Ni jim bilo namreč neznan misljenje tega moža. Njegov prijatelj jim je že povedal, da je samo na videz ž njim in da je pripravljen pomagati, da ga vjamejo.

Juda je prišel in posvetovanje se je nadaljevalo.

Konec vsega posvetovanja je bil: S pomočjo Judovo mora biti Jezus še ta teden vjet in — umorjen! Juda bo dobil za svojo izdajstvo trideset srebrnikov.

V torek zvečer je Jezus poslal svoje učence v Betanijo k Lazarjevimi in jim naročil, naj ostanejo tam, dokler ne pride po nje. Učenci so se nekoliko začudeni spogledali, kam misli iti sam, ko je

vsikdar vzel seboj vsaj nekatere izmed njih. Sedaj, v tem velikem času, hoče iti sam? Kam? Po kaj? Nekoliko razočarani so šli proti Betaniji. "Najbrže hoče urediti kake skrivne priprave za svoje kraljestvo," so si govorili. "Nam bo že povedal, ko se vrne!" Vendar pa se jim to ni dopadlo in neko nezaupanje do Jezusa se jim je vzbudilo v srcu.

Z veseljem so pa apostoli v Betaniji pripovedovali Lazarjevimi, posebno pa Materi Mariji, kaj se v mestu godi, kako vse nestrpnost pričakuje, da bo Jezus še ta teden razglasil svoje kraljestvo in rešil narod.

"Celo mesto je navdušeno zanj in vse govori samo o njem," je povedal materi Jezusovi Peter.

Lazarjevi, ki niso vedeli, kaj se bo še ta teden zgodilo z Jezusom, so z veseljem poslušali ta poročila.

Ni pa se tega razveselila mati Marija. Prebledela je, ko je čula to pripovedovanje. In kolikor bolj so bili vsi navdušeni, toliko bolj je postajala ona žalostna. Da, celo solze so jo zalile, katere si je skrivaj obrisala.

"Mati, ali nisi srečna, ko narod tako proslavlja tvojega sina?" je rekel Peter.

Marija ni odgovorila. Povesila je žalostno glavo, da je skrila svoje solze.

Vsi so se začudili nad tem obnašanjem in je niso mogli razumeti.

Magdalena se je privila k nji in jo pritisnila k sebi,

"Mati, ti jokaš?"

Tudi nji so porosile solze oči. Ljubila jo je tako, da jo je srce zbolelo, ko jo je videla v solzah, dasi teh solz ni razumela.

Jezusa ni bilo v Betanijo celi dan v sredo, tako, da so bili učenci vsi v skrbeh za njim. Tako radi bi bili šli v mesto ga iskat, ko bi jim ne bil tako strogo zaukazal, da ga morajo v Betaniji počakati.

In to bi bili gotovo naredili, ko bi ga bili videli, kako je mej tem

časom zatopljen v globoko molitev prebil celo noč in celi dan na nekem skritem kraju na Olski gori, ko bi videli njegov žalosten obraz. Da, celo noč je prebil v tihi samoti in potem celi dan v pogovoru s svojim nebeškim Očetom. Bližale so se mu namreč strašne ure, pred katerimi je trepetala človeška njegova narava, kajti bil je ne samo pravi Bog, temveč tudi pravi človek. Še le v sredo zvečer je počasi odšel nazaj v mseto in od tam v Betanijo.

Še eno srce je prečula ta čas v žalostni molitvi in to je bila njegova Mati v Betaniji. Tu je ostala v svoji sobici. Prosila je Lazarjeve, da bi je ne motili. Ker so bili vajeni, da je cele dneve ostala mati Marija sama, se jim ni zdelo to nič čudnega. Večkrat jo je kdo za kak trenutek obiskal v sobi, da jo je vprašal, česa želi. Ko je pa videl njen globoko zamišljen in resen obraz, se je vsak hitro opravičil in odšel.

"Zakaj je mati Marija tako žalostna? Morda zato ker ni Jezusa?" je menila Marta.

"Morda je v skrbeh zanj" je mislila Marija.

Tudi njegovi učenci so bili zmedeni in si vsega tega niso mogli razlagati.

Odsotnost Jezusova in žalost materina se je pa vendar vsem zdela čudna in jih nekam potrla. Tudi nje vse je obšla neka čudna slutnja, da so vsi skoraj celi dan molčali.

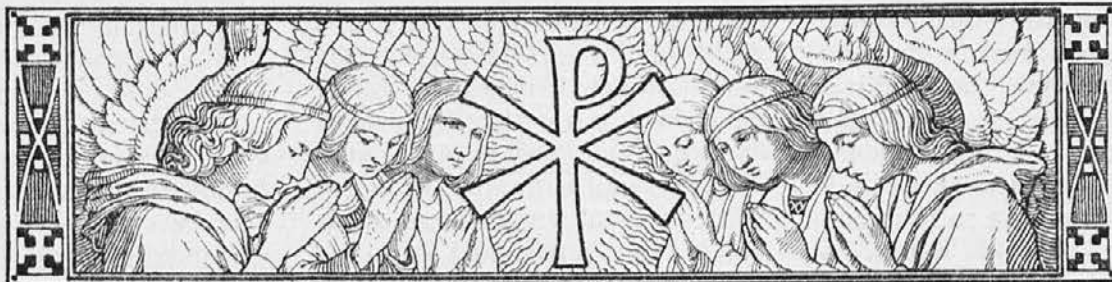
Kaj čuda, da so se vsi razveselili, ko so v sredo proti večeru slednjič zagledali ljubljene Jezusa, ko je šel počasi in zamišljeno proti Lazarjevi hiši.

"Kje si bil, Gospod, tako dolgo?" so skoraj vsi enoglasno planili nanj iz hiše in ga objemali in se drenjali okrog njega.

"Skoraj smo se bali za te," je rekel Lazar, ko ga je prisrčno pozdravil.

Mati Jezusova mu ni prišla na proti, temveč je ostala v svoji sobici.

(Dalje.)

✿ Častna straža pred Najsvetejšim. ✿

LJUBITELJI PRESVETEGA REŠNJEGA TELESA.

Rev. J. Plaznik.

Marsikaj pomembnega se je zgodilo v Rimu v sv. Letu 1925; eden izmed najvažnejših dogodkov je bil tedaj, ko je sv. oče 10. maja prišel blaženim

dvaindvajset mučencev iz Orange; med temi je bilo trinajst sester presv. Rešnjega Telesa. Te so zaslužile nevenljivo slavo v krvavih časih francoske revolucije.

Ta red je bil 67 let star, ko se je začelo preganjanje. Do junija leta 1792. so te redovnice mirno častile presveto Rešnje Telo, kljub vsem hudim političnim nemirrom. Prosile so evharističnega Boga dan in noč za odpuščanje za vse zločine, ki so jih doprinali politični voditelji, kateri so se vojskovali zoper Boga in vero. S tem so sestre izvršile namen, za katerega je bil njih red ustanovljen.

Več mesecev se je vršilo na Francoskem preganjanje redov, toda vihar še ni prišel v Bollene, v samostan uršulink.

Ko se je približeval usoden čas, so sestre molile z večjo gorečnostjo, posebno še, da bi jim Bog dal milost končati svoje življenje z mučeništvom. Duh poko-

re, pobožnosti, uboštva, pokorščine in molitve je bil lep zgled javnosti. Sestre so popolnoma mirno živеле v ljubezni do Boga.

Četudi je revolucionarna vlada prepovedala delati redovne obljube, ste se vendar dve novinki posvetile Bogu, namreč; Henrieta Fauric in Elizabeta Verchiere. Bile ste pripravljene žrtovati svoje življenje.

Ko je bila vlada na tem, da zatre verske redove, se je mati De la Fare, prednica v samostanu v Bollene, pripravljala za ta slučaj. Postavila je skupščino v varstvo Matere božje in podvojila pobožnosti. Nune so se spodbujale med seboj k ljubezni in izpopolnjevanju verskih dolžnosti in so sklenile, da rajše umrjo, kakor bi zatajile vero in prelomile obljube. Prednica je poslala prošnjo na vlado naj prizanese njihovemu redu. Sklenila je pismo z besedami: Rajši smrt, kakor odpad! To prošnjo so podpisale vse redovnice, izročil pa jo je vladi materin brat, škof iz Nancy.

Meseca junija leta 1792. so prišli mestni zastopniki v samostan v Bollene, da preberó vladno določbo, po kateri razpuščajo samostane, odpravijo verske redove in obljube in odrede, da vsaka nuna prosto lahko zapusti samostan. V samostanu Najsvetejšega Zakramenta jih je sprejela mati De La Fare, katera je napravila

na nje tak vtis, da so dovolili sestram sede poslušati odlok. Nato je poslanec poklical vsako sestro posebej pred se in jo vprašal, kako ji je ime sedaj in prej, koliko je stara in kaj misli o določbi. Odločne izjave vseh, da se ne odpovedo redu, je napravil dober vtis na delegate. Izrekle so se, da imajo rajši tisoč smrti, kakor sramotno prostost.

Nato se je pričelo njih preganjanje. Sestre niso imele drugega orožja kakor molitev in pokoro. Prisilili so jih, da so skrivoma opravljale svoje verske dolžnosti. Skriti so morale presveto Rešnje Telo. Njih duhovni oče je opravljal službo vratarja in jih kot tak duhovno oskrboval, v vedni smrtni nevarnosti. Vsak dan se je poslabšalo njih stališče. Nazadnje je vlada prodala samostan. Prednica je v mestu najela hišo in nasvetovala vsem sestram naj se presele vanjo. Vsa nune so pa ostale v samostanu in pričakovale najhujšega.

Devetega oktobra so se prikazali mestni uradniki, zahtevali ključe in zapovedali, da nune zapuste samostan. Prednica jih je prosila, naj jim dovolijo tri dni za selitev. To so jim dovolili, toda druhal se je navalila na samostan. Sestre so se poskrile. Druhal je razbijala svete posode, trgala mašno obleke, oskrunjala svete podobe. Sv. hostije je raz-

tresla po tleh in jih teptala.

Na večer trinajstega oktobra so sestre zapustile staro zgodovinsko poslopje. Mati je stala žalostna, a pogumna pri vratih in jih tolažila. Ko je prestopila prag zadnja izmed trideset pregnank, se je mati onesvetila in zgrudila. Dobre roke so je dvignile na voz in odpeljale v hišo, katero je najela. Tam so sestre živele nekaj časa v revščini in pomankanju in skoro niso mogle spolnovati verskih dolžnosti; njihovi sovražniki so jih neprestano zasledovali in preganjali.

Dne drugega maja 1794. zjutraj ob šestih so prišli vozovi pred hišo, preganjalci so vdrli vanjo, stlačili sestre na vozove, kakor živino in jih odpeljali v ječo v Ornage. Nek človek na cesti, ko je videl to žalostno procesijo, je rekel: "Uboge žrtve! V mesnico gredo!" Bil je takoj prijet in na smrt obsojen.

Nune presvetega Rešnjega Telesa so bile vržene v ječo de la Cure. Da se pripravijo na smrt, so spolnovale redovna pravila, kolikor je bilo mogoče z drugimi nunami, katere so bile v isti ječi. Vstale so ob petih, premišljevale eno uro, molile brevir, in opravile mašne molitve. Ob sedmih so vzele mal zajterk, ob osmih so molile litanije vseh svetnikov, se javno spovedale, prejele duhovno obhajilo in obnovile krstne in redovne obljube.

Vsako jutro ob devetih so se čula imena onih, katere bodo umrle isti dan; vsaka nuna je napenjala ušesa, da čuje svoje ime. Na beg in milost ni bilo upanja. Tu in tam se je katera usmilila kake svetne osebe in sebe žrtvovala zanjo. Le večnost bo pokazala, koliko grešnikov se je spokorilo zavoljo tega. Lep zgled je dala S. Martina Blanc iz reda Najsvetejšega zakramenta: V ječi je bila neka oseba po imenu Blanc. Ta se je izneverila veri in celo v Boga ni več verovala. Samo to je še želela, ko se ji je smrt približevala, da bi še enkrat videla

svojo hčerko. Sestra jo je tolažila pa zastonj. Prišel je čas, ko bi se morala podati na morišče. Mlada sestra se je takoj uvrstila med obsojene, četudi je dobro vedela, da niso nje klicali. Ko je ta ženska Blanc zvedela, da je mlada nuna umrla mesto nje, da bi ona še enkrat videla svojo hčerko, je takoj izpovedala svojo vero v Boga. Rekla je, da more le Bog navdihniti tako požrtovalnost. Umrta je spravljena z Bogom.

Giljotina je stala kakih dvesto korakov od ječe. Boben in ljudsko vpitje je naznanjalo, da je jetnik odšel na morišče. Sestre v ječi so vselej poklekile in molile, dokler ni bila daritev končana. Če je bila kaka nuna med žrtvami, so po molitvi zapele "Te Deum," v zahvalo, da je ena izmed njih prišteta nevestam Kristusovim.

Neka priča teh moritev pravi: Hrabrost in pogum teh nun je tolika, da jo mora občudovati nebo in zemlja. Ne pritožbe, ne solze, celo vzdih ni bilo slišati. Ko so prišle na morišče so poljubile morilno orožje, se zahvalile sodnikom, odpustile krvnikom in mirno so doprinesle svojo žrtev.

Imena trinajstih mučenk so:

Sedmega julija 1794. je bila umorjena sestra S. Matija, Suzana de Gaillard. Sama je bila pripeljana pred sodnika, da bi odpadla, sodnik jo je vprašal, če bo napravila republikansko prisego. Ta je odgovorila: "Prisegla sem Bogu in te prisege ne morem prelomiti."

Enajstega julija so umrle sestre: Pelagija, Klotilda, Teotijeta, Elizabeta, Martina, Marija Klara Blank. Te tri sestre so dolgo skup živele in skupno končale. Mirno so odšle ob šestih zjutraj in stopile na morišče preprevajoče "Magnificat." En glas za drugim je vtonil v krvi pod giljotino.

Dvanajstega julija so umrle sestre: Sv. Ksaverija, Terezija Talieu; Marthe du Bon Ange, Marija Cluse, zadnja je bila mlada in

lepa. Rabel jo je prosil, naj se poroči z njim, kar bi je rešilo življenje. Odgovor je bil strog: "Rabel, stori svojo dolžnost, ker hočem danes večerjati z angeli."

Trinajstega julija so darovale svoje življenje sledeče sestre: Madeleina de la Mere de Dieu, Elizabeta Verchiere, Marie de L'Annouciation, Henrieta Faure; Sveti Alex, Ana Minute.

Sestra Marie de L'annouciation je bila najmlajša sestra v samostanu. Ko so sodniki videli njeno lepoto in mladost, so mislili, da jo bojo pregovorili. "Zakaj hočeš umreti tako mlada? Saj si še otrok. Nimaš pravice rapolagati z svojim življenjem, razen, da je napraviš veselo, kar zaslužiš." Odgovorila je: "Bogu sem se zaobljubila, Veselje? Ne najdemo ga na zemlji. Ali si ga ti našel, ki ga drugim ponujaš? Ko bi pač tudi ti mogel biti tako vesel, kakor sem jaz, da smem za onega trpeti; komur dolgujem vse veselje, o katerem ne veš ničesar." Ko je stopala na morišče, se je vrgla neka deklica pred njo in klicala: "Henrijeta! Henrijeta!" Bila je njena sestra. Nuna jo je ljubeznivo pogledala, dvignila oči proti nebu in rekla: "Z Bogom! poljubi mater za mene, vidimo se v nebesih."

Šestnajstega julija so doprinesle največjo žrtev sestre: Aimee de Jezus, Marjeta Roza de Gordan, Marie de Jezus, Margareta Terezija Charamsol; Sveti Joahim, Marija Ana Beguin Royal; te tri nune so dosegle, za kar so prosile, da bi umrle na Marijin Praznik; ta dan je praznik Karmelske Matere božje.

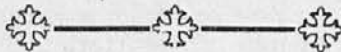
Šestindvajsetega julija je bila mučena sestra sveti Avguštin. Ta sivolasa nuna je zadnja stopila na morišče. Mislil bi kdo, da bi njena starost, 74 let, zbudila kaj spoštovanja in usmiljenja, ostala je bila v samostanu Bollene, v postelji, pa sodišče je ni pozabilo. Petnajstega julija so jo pripeljali v Orange in jo spravili pred sodišče čez enajst dni. Kakor njene

tovarišice, tako je tudi ona odločno zavrgla republikansko prisego in njena častitljiva glava je padla, kakor mnogo mlajših pred njo. Njena smrt je doprinesla število

trinajst mučenih sester iz reda presvetega Rešnjega Telesa.

Sestre presvetega Rešnjega Telesa v Yonkers, New York, so edine sestre tega reda v Ameriki.

Šedaj se pripravljajo da bodo slovesno praznovala ta dogodek v jeseni. Učenke v njihovi akademiji bodo vprizorile mučeništvo njih sosester v redu.

Apostolstvo molitve.

Namen apostolstva, molitve za mesec oktober.

Rev. John Plaznik.

ZA VERO V ŠOLAH.

SAK katoličan se bo zavedal, kako važen je namen, katerega priporoča sv. oče za ta mesec. Večino časa prebije otrok v šolskih sobah. Če smemo reči, da bo ta otrok zrastel katoličan, mora živeti v takih razmerah, da se bo naučil spoštovanja do Boga in vsega, kar je božjega. Učenje, katero prezre našo odvisnost do Boga, in vzgojo mu to spoštovanje bolj jemlje kot daje.

Cerkveni zbori baltimorski jasno določajo, da morajo stariši pošiljati otroke v katoliško šolo.

Na enem teh zborovanj je bilo določeno, naj duhovniki ne dajo odveze takim starišem, kateri ne skrbijo za katoliški vzgojo otrok. Pred desetimi leti so škofi določili, da mora vsaka župnija imeti svojo šolo v teku dveh let. Razmere so bile take, da je bilo to res nemogoče po nekaterih krajih. Vsi pa, kateri so odgovorni za odgojo otrok, morajo storiti vse, da pride vsak katoliški otrok v katoliško šolo.

Skušnja kaže nekatoličanom, da njihovi otroci zgublajo vsako vero, ker se ne nauče vere v šoli. Nedeljski pouk in pouk po šoli ne more nikoli nadomestiti česar se niso naučili čez dan. Sovražni-

ki naše vere le predobro vedo, kaj pomeni katoliška šola. Če zatro šolo, zatro cerkev in sevo; zato se zaletujejo v šolo; kdor ni z dušo in srcem z njo, je sovražnik naše vere. Zato hočemo moliti ta mesec za napredek verske vzgoje otrok.

Molitev vsakdanjega jutranjega dobrega namena:

O presveto Srce Jezusovo, po rokah prečiste device Marije ti darujem vse molitve dela in trpljenja današnjega dne; prvič, v spravo za vsa razžalenja, katera trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, drugič za vero v šolah.

Namen apostolstva molitve za mesec november.

ZA ZVELIČANJE UMIRAJOČIH

VETI oče jasno kaže, da je duhovni oče vseh vernikov in Kristusov namestnik, ko naroča članom apostolstva molitve, da molijo ta mesec za zveličanje umirajočih. Papež opominja svet na temeljno resnico, da je najpomembnejši trenutek človeškega življenja zadnji trenutek. V te trenutku se odloži, če bo človek dosegel svoj cilj ali ne, ali bo večno vesel v uebesih, ali pa za vedno jogubljen v peklju.

Sto in petdeset tisoč duš gre vsaki dan pred sodni stol božji.

Vsako minuto umre nad sto ljudi. Izmer stotisoč ni združenih s prava cerkvijo. Trideset tisoč je katoličanov. Koliko izmed teh pa umre brez sv. zakramentov. S svojimi molitvami, dobrimi deli in žrtvami bomo prinesli saj nekaterim milost pokore v poslednji uri in sprave z Bogom. Če rešimo samo eno dušo, samo storili nekaj velikega, nekaj, za kar pe vredno živeti in trpeti celo življenjt.

Imamo obilo vzrokov, zavoljo katerih moramo moliti za umirajoče: Ljubezen do božja, katera je ustvarila te duše in želi, da se zveličajo; ljubezen Jezusova, ker

je pretil svojo kri za nje, da bi jih rešil; ljubezen do teh duš samih, ker so naše sestre v Kristusu; želja, da zveličamo svojo lastno dušo, ker bodo te duše potem molile za nas.

Molitev vsakdanjega dobrega namena.

O presveto Srce Jezusovo! Po rokah prečiste device Marije ti darujem vse molitve, dela in trpljenja današnjega dne. Prvič v spravo za vsa razžalenja, katera trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, drugič za zveličanje umirajočih,

Razlaga sv. maše.

Po raznih virih priredil Rev. Jos. Pollak.

2. Daritev v splošnem pomenu.

ČLOVEK neobhodno potrebuje Boga. Brez Boga mu vedno manjka, česar ne najde ne ubožec v svoji koči in ne bogatin v svoji palači. Edinole Bog more zadovoljiti človeka. Že od nekdaj je človeštvo iskalo Boga v tempe-ljnih. Zato pa najdemo po celem svetu svetišča, pri vsakem tudi še tako divjem narodu, v katerem častijo Boga in se zatekajo k njemu tedaj, ko jim pravi v srcu, da jim manjka, česar ne more dati nihče drugi, kakor edinole Bog. Toda, ko stopi človek v svetišče in povzdigne svoje misli in svoje oči k Bogu, tedaj se jame človek zavedati svoje nezmožnosti in slabosti; zaeno pa tudi dobro ve, da more vse, karkoli poželi, dobiti od Boga. Prav tedaj pa ko povzdiguje človek svojega duha k Bogu, čuti tudi svojo nevrednost in pregrešnost, ki ga vleče nazaj od najsvetejšega bitja, s katerim se hoče združiti v molitvi. Zavest svoje lastne krivde, kali soglasje, katero bi imelo biti med Bogom in človekom. Ta z grehi obtežena vest kali mir, katerega hoče človek dobiti pri Bogu. Ljudje vseh časov in vseh krajev morajo s kraljevim pevcem sami sebi reči: "Spoznam svojo hudobijo in moj greh je vedno pred menoj. Glej namreč v hudobiji sem spočet; in v grehih me je spočela moja mati." (Ps. 50). Iz tega prepričanja, iz te zavesti pa sledi sam od sebe, da človek ni le dolžan Boga častiti, da je marveč dolžan skušati pomiriti z daritvami z grehi razžaljenega Boga.

Kaj je toraj daritev v ožjem pomenu besede? Daritev je viden dar, ki ga Bogu darujemo tako, da ta dar uničimo ali spremenimo,

ter s tem priznavamo Boga za najvišjega Gospoda. —

Prepirajo se učenjaki med seboj, ali je Bog že prvim starišem ukazal daritve ali ne. Gotovo je, da so daritve tako stare, kakor človeštvo. Izrecno namreč trdi sv. pismo, da sta darovala Kajn in Abel. Gotovo je tudi to, da naravno pravo zahteva daritev. Daritev najdemo pri vseh narodih in v vseh časih. Izraelcem je Bog naravnost zapovedal daritve.

Pri vsaki daritvi zapazimo dar, dar darovanja, namen in pomen daritve. K daritvi je najpoprej potreba viden dar, ki mora biti seveda primeren namenu daritve. Ta dar mora biti dragocena, človeku ljuba ali celo potrebna stvar. Najdragocenejše, kar imamo je naše življenje. Zato je Jezus daroval najpopolnejši dar, ker je daroval na lesu sv. križa samega sebe, pokoren volji svojega nebeškega Očeta. Sicer v drugih slučajih Bog ne mara človeških daritev, zadovoljen je namreč z notranjimi daritvami srca in nadomestilno daritvijo kake živali, ali pa reči, ki služi človeku v živem. Ker živež vzdržuje naše življenje, zato so bile reči, ki služijo človeku v živem, primerna nadomestna daritev v predkrščanskih časih. Darovali so Bogu govejo živino, golobe, kruh, žito, vino, olje, sol. Pogani so darovali in še darujejo človeške žrtve v daritev, ki so dokaz, da se je človeštvo zavedalo, da je z grehom zaslužilo smrt.

Ker je namen vsake daritve češčenje božje, zato so zbrali za daritve le kolikor mogoče popolne, nepoškodovane in neomadeževane reči. Res je sicer, da so gledali pri vsaki daritvi pred vsem drugim na notranje občutke darovalčeve; gotovo je pa tudi, da dragocenost daru povzdigne vrednost daritve.

Ni pa vsak Bogu darovani dar že daritev. K daritvi je namreč

tudi potreba, da se dar uniči ali spremeni. Zato so darovano živino zaklali in zažgali, vino ali olje razlili. To uničenje ali spremenjenje kaže in pomeni, da je Bog vrhovni gospod vsega, da mora človek, ki je odvisen od Boga, Bogu posvetiti samega sebe z dušo in telesom. Bog je najvišje in najsvetejše veličanstvo, on je studentec, iz katerega vse izvira in je cilj, h kateremu se vse vrača. To veličanstvo in gospodstvo božje nad celim stvarstvom pa priznamo prav živo z uničenjem kake vidne in občutne reči.

Namen daritve je toraj poveljevanje najvišjega gospoda, ki je neomenjeni gospodar vseh stvari. Daritev je čast, katera se sme in mora skazati edinole Bogu. Čast in češčenje božje je prvi namen daritve. S tem namenom je pa prav naravno združena tudi zahvala in prošnja, ako darujemo daritev zato, da se Bogu zahvalimo za kako dobro, ali pa da ga prosimo novih milosti. Ta trojni pomen bi imela daritev tudi v slučaju, ko bi človek ne bil nikdar grešil. Ker je pa človek grešil, ima daritev tudi zadostilen pomen. Z daritvijo hočemo tudi pomiriti vžaljenega Boga in dobiti odpuščanje grehov in kazni za greh. Z uničenjem stvari spoznamo, da smo zavrlo naših grehov si zaslužili smrt, katero pretrpi namesto nas darovana žival.

Ker so daritve del očitnega, javnega bogoslužja, jih mora ustanoviti le božja ali pa človeška oblast. V stari zavezi je zapovedal Bog sam Mojzesu način darovanja. V novi zavezi je pa postavil Jezus najpopolnejšo daritev in on sam je določil vsaj glavne dele daritve. Daritev je glavno delo bogoslužja, zato sme darovati le duhovnik, ki je izvoljen, poklican in opravičen. Daritev in duhovnik sta tako tesno združena, da si niti misliti ne moremo duhovnika brez daritve in

daritev brez duhovnika. On ki daruje v imenu verske družbe, mora biti vsled dostojanstva in svoje službe ločen od grešnikov, in biti pa mora tudi posvečen. Vsak veliki duhoven, tako piše sv. Pavel—izmej ljudi izbran, je za ljudi postavljen v to, kar Boga zadeva, da daruje dari in daritve za grehe. (Heb. 5,1.)

Daritev je toraj najveličastnejši in napopolnejši način bogoslužja, je njegov glavni del in njegovo središče. Z daritvijo skazuje človek Bogu največjo čast. Daritev je veroizpoved v Onega, kateremu darujemo. Darovati se sme edinole Bogu. Ko bi darovali najvišjemu angelju, da, ko bi Materi božji, bi bilo to pregrešno malikovanje.

3. Svetišče in daritve v stari zavezi.

Prva človeka sta opravljala v stanu nedolžnosti Bogu splošne darove; dajala sta samega sebe Bogu v neomadeževan dar, darovala sta mu vsa svoja dela. Častila in hvalila sta Boga, od katerega sta prejela življenje, nedolžnost in posvečujočo milost. To češčenje, ta hvala je bila Bogu prijeten dar. Ko bi naši prvi stariši ne bili grešili, bi ne bilo drugega treba Bogu darovati kakor edino svoje občutke, svoje misli in želje in svoja dejanja. Cela zemlja bi bila tempelj božji; in Bog bi imel pōvsod zvestega služabnika, ki bi ga v duhu in resnici molil in se dajal semega sebe Bogu v prijeten dar. Po grehu naših prvih starišev se je pa vse to spremenilo. Izvirni ali podedovani greh je ognjusil ves človeški rod. Po izvirnem grehu človek prav nič ni imel nad seboj Bogu prijetnega, zato tudi samega sebe ni mogel dati Bogu v prijeten dar, ker se nič omadeževanega ne sme Bogu darovati. Vsled izvirnega greha pa nikakor niso nehale dolžnosti, katere je imel človek v stanu nedolžnosti do Boga. Te dolžnosti so vezale človeka prav tako po

grehu, kakor pred grehom. Človek je bil voljan še častiti Boga z darovi, ga hvaliti in prositi. K tej trojni dolžnosti pa je prišla po storjenem grehu še nova dolžnost, zadoščenje za storjene razžaljenja. Človeštvo samo omadeževano in pregrešno ni moglo zadoščevati, zaslužilo je namreč večno pogubljenje. Bog pa ni hotel našega pogubljenja, usmilil se je človeškega rodu in obljubil je že prvim starišem odrešenika, ki bo nov čist in svet dar, vsled katerega bo vsak človek opravičen in očiščen. Ta dar je Jezus Kristus, o katerem piše sv. Pavel: "Njega, ki ni greha poznal, je storil za nas v greh, da bi mi postali pravičnost Božja v njem." (Kor. 5, 21.)

Da bi pa človek ne pozabil, da je tudi po grehu prav tako kot preje dolžan zahvaljevati se za prejete dobrote in novih prositi in za storjene grehe razžaljeni pravici božji zadostiti in da bi človek ne obupal, ker je Boga z grehom razžalil, da bi se marveč spominjal novega čistega in svetega daru, katerega je Bog obljubil in da bi v ta obljubljeni dar stavil svoje zupanje, zato je Bog ukazal in zahteval poleg splošnih darov še posebne darove. In res ljudje niso le opravljali splošnih darov, ki obstoje v bogaboječih mislih in željah in dejanjih, darovali so mu namreč tudi živino, žito, moko, kruh, olje, kadilo itd. Ti darovi so prišli takoj po storjenem grehu pri ljudeh v navado in ostali so v navadi pri vseh še tako divjih narodih. Seveda so se darovi v marsičem spačili in popačili, ko je človeštvo zabredlo v malikovalstvo. Ohranili so se pa v pričevanje, da se je človeštvo vedno zavedalo, da je odvisno od Boga. Sv. pismo pripoveduje o Adamovih sinovih, o Kajnu in Abelnu, da sta vsak od svojih pridelkov darovala Bogu. Kajn je bil kmet, je daroval žito, Abel pa, ki je bil ovčar, je pa daroval živali svoje črede. Ko je Noe po vesolnem potopu stopil iz ladje,

je napravil oltar in je na njem daroval živali v zahvalo za rešitev. Melkizedek je daroval kruh in vino. Abraham je šel na božje povelje s svojim sinom Izakom na goro Morijo, da bi ga na tej gori zaklal in daroval Bogu. Jakob prenoči na poti v Mezopotamijo pod milim nebom in ima po noči čudno prikazen, zjutraj pa, ko se zdani, vzame kamen, ga postavi po koncu in ga oblije z oljem v znamenja da je Bogu posvečen. Ko je Bog na Sinajski gori dal Izraelcem zapovedi, je ukazal tudi darove. Ob enem pa je Bog sam natančno določal vse obrede darovanja. Ukazal je Bog krvave darove, pri katerih se je klala in zažigala živina, ukazal pa je tudi nekrvave daritve, pri katerih se je darovala moka, kruh, olje, vino, sol in kadilo. Te daritve so se darovale v sv. šotoru, pozneje pa v tempelju. Kakšen pa je bil sv. šotor in kakšen je bil tempelj?

Sv. šotor je imel na okrog ograjo. Kar je v ograji, to imenujemo lahko sveti kraj ali šotor v širšem pomenu. Ves ta kraj je bil razdeljen v tri delé. Prvi del, krog katerega je bila ograja, je bil dvor ali preddvor. Preddvor je bil štirioglat, raven prostor, dolg 100 komolcev, 50 pa širok. Na okrog so ga nepretrgano zagrinjali zastori in tančice in sicer pet komolcev visoko. Da so ti zastori trdno zagrinjali sveti prostor, stali so okrog stebri iz setinovega lesa, in sicer po pet komolcev narazen. Zato jih je bilo na obeh daljših straneh po 20, na krajših pa 10, toraj vseh skupaj 60. Vrh vsakega stebra je bila srebrna glavica, nekak obod ali kavelj, da se je vanj lahko djal drog, na katerem so viseli zastori in tančice. V preddvoru je stal veliki oltar za žgavne daritve, ki je bil podoben skrinji in velik umivalnik. V preddvoru je stal pravi šotor ali svetišče, ki je bilo 30 komolcev dolgo in 10 široko. Stene so bile narejene iz 48 desk setmovega lesa. Ves ta prostor je bil pokrit

z štirimi zagrinjali, znotraj je bilo svetišče razdeljeno v dva dela: prvi se je imenoval sveto, drugi pa najsvetejše. Prvi je bil 20 komolcev dolg, 10 pa širok in visok. Drugi je bil po 10 komolcev dolg, širok in visok. Oba prostora sta bila ločena, umetno leseno pregrinjalo je viselo med njima ob štirih zlatih stebrih. Poslednji prostor je bil pravo svetišče, tukaj je prebival Bog v oblaku.

V svetišču je stal zlat svečnik sedmerih rogljev, v katerih je bilo sedem svetilnic. Na desni strani od svečenika je stala miza iz akacijevega lesa in vsa oblečena s čistim zlatom. Na tej mizi je stalo dvanajst hlebov kruha, ki so pomenjali dvanajstero izraelskih rodov. Vsako soboto so devali na mizo nov kruh, stare so pa smeli povžiti samo duhovniki. V sredi svetišča je stal kadilni oltar, na katerem se je zažigalo kadilo. Tudi ta je bil narejen iz akacijevega lesa, ni bil pa ves prevlečen s čistim zlatom. V najsvetejšem je stala skrinja zaveza, narejena iz akacijevega lesa in zunaj in znotraj prevlečena z zlatom; bila je dva in pol komolca dolga, široka in visoka pa poldrug komolec. Pokrov te skrinje je bil iz čistega zlata. Na obeh krajših koncih sta bila dva kerubina, z obrazom obrnjena drug proti drugemu in sklonjena proti pokrovu. Njiju peruti so bili razprostrti nad skrinjo zaveze. Semkaj nad peruti je prihajal oni oblak, ki je bil znamenje božje pričujočnosti, tako, da sta bila peruti prestol božji. V skrinji zaveze sta bili dve Mojzesovi tabli, potem je bila posodica z mano, v spomin, da je Bog Izraelce v puščavi živil z mano.

V šotoru so Izraelci opravljali službo božjo, dokler niso imeli stalnega bivališča. Celi šotor je bil tako sestavljen, da se je dal brez težave prenašati. Že kralj David je hotel namesto šotora sezidate tempelj Gospodu Bogu, Toda Bog ni hotel, da bi mu zidal tempelj David, marveč njegov sin Salomon. Tempelj je bil zidan v

podobi šotora, samo da je bilo na njem vse večje, lepše in vse zidano. Svetišče ali pravi tempelj je bil 60 komolcev dolg, 20 komolcev širok in 30 komolcev visok. Svetišče samo je bilo razdeljeno v sveto, ki je bilo dolgo 40 komolcev in v svetejše, ki je bilo dolgo široko in visoko po 20 komolcev. V najsvetejšem je bila skrinja zaveze in le enkrat na leto je smel veliki duhoven vstopiti v najsvetejše. Ločena sta bila prostora z leseno steno, dva komolca debelo, ki pa je imela široka vrata, ki so bila vedno odprta, le dragoceno zagrinjalo je zakrivalo sveti prostor tako, kakor v šotoru. Ta kraj pregrinjala se je začel drugi del templja, kateremu se je reklo sveto. Vse notranje v svetem in najsvetejšem prostoru je bilo oblečeno s cedrovino, a na tej so bile izrezljane različne podobe. Kerubi, cvetlice, palme, sadeži. Vrh lesa pa so bile pritrjene zlate ploščice, semtertja okrašene z dragocenimi kamni. Sveto je imelo ob vrhu poševna okna, najsvetejši del pa je bil popolnoma teman.

V svetem, pred vhodom v najsvetejše, je bil kadilni oltar iz cedrovega lesa in z zlatom prevlečen, na desno in levo pa je bilo po pet miz za izpostavljene kruhe, tako tudi po pet svečnikov z sedmerimi vejami. Pred svetiščem je stala veža, 20 komolcev dolga in sedem komolcev široka. Proti jutru so vodila iz veže velikanska vrata 14 komolcev široka. Pred vrati sta se dvigala dva orjaška stebra, nad 23 komolcev visoka in štiri komolce debela. Ob svetišču so bili prizidani stranski prostori za shrambe posvečenih in potrebnih stvari. Vsa prizidnina je imela tri nastropja, vsako po 30 sobic. Svetišče je imelo dvojen preddvor. Prvi preddvor — preddvor duhovnikov je bil okrog in krog svetišča in se je raztezal od zapada proti jugu, bil je 200 komolcev dolg in 100 komolcev širok. Sredi njega bolj proti zapadu, je stalo svetišče,

ravno pred svetiščem so bila tla za en komelec višja in so bila odločena samo za duhovnike, v ostali del preddvora so poleg duhovnikov prihajali tudi oni, ki so prinašali daritve. Tukaj sredi med svetiščem in vhodom v preddvor je stal velikanski žgavni oltar, po 20 komolcev dolg in širok in 10 komolcev visok; na okrog do njega so vodile stopnjice. Od oltarja proti veži in proti jugu je stal velik umivalnik, velikanska vlita posoda iz bron za vodo; zaradi velikosti se je imenovala bronasto morje. Iz tega preddvora se je prišlo skozi široka vrata in po petnajstih stopnjicah v drugi zunanji preddvor, ki je bil po 100 komolcev dolg in širok. Ta preddvor je bil za ljudstvo, ki je prihajalo v tempelj k službi božji. Zaradi žensk, ki so smele tudi biti tukaj, so ga imenovali v poznejšem času preddvor žensk. Iz tega preddvora je vodilo 17 stopnjic navzdol v zunanje svetišče. Salomonov tempelj je bil tako krasan, da ga je vsak občudoval; zidali so ga sedem let.

V šotoru in templju so Izraelci Bogu darovali. Za duhovnike je bil od Boga izvoljen Levijev rod. Najiminitnejši med duhovniki je bil veliki duhoven, ki je bil na poseben način posvečen in se je tudi po svoji obleki ločil od drugih duhovnikov. Pod oblastjo velikega duhovnika so bili vsi drugi duhovniki in leviti. Judovski duhovni so vsako jutro in zvečer opravljali daritve. Bilo je natančno določeno, kaj naj se daruje vsak dan. Zlasti so bile mnogoštevilne in mnogovrstne daritve ob praznikih.

Darovali so Izraelci zato: 1. da so z daritvami Boga častili, oznanjevali njegovo oblast do vseh stvari in mu skazovali svojo ponižnost in pokorščino. Kdor je hotel Boga počastiti z daritvijo, je moral odbrati popolnoma zdravo žival, vola, ovna, teleta, goloba itd. Žival je moral pripeljati pred šotor ali pozneje pred tempelj. V znamenje, da hoče

dati živino mesto sebe v dar, ji je položil roke na glavo in jo izročil duhovnu, da jo je ta Bogu daroval. Pri daritvah za celo ljudstvo, so pa starejšine ljudstva polagali roke na glavo živine.—

Kako se pa je darovalo? Med molitvami so zaklali živino, katere kri so vlovili v posodo in jo lili okrog oltarja za žgavne darove. Nato so dali živino iz kože, pobrali iz nje osrčje in jo razsekali na kosce. Razsekane kosce so najpoprej pred seboj dvignili kvišku v podobi križa, potem so jih položili na oltar in jih sežgali. Vse, karkoli se je Bogu darovalo, je moralo zgoreti in nihče ni smel od tega kaj vzeti. Ker so živino klali Bogu, se imenujejo ti darovi klavni darovi, ali, ker so se darovi tudi sežigali, se imenujejo tudi žgavni darovi. Kjer se je pa to Bogu v čast zgodilo, se imenujejo ti darovi tudi bogočastni darovi. 2 darovali so tudi zato, da bi potolažili razžaljeno pravico božjo in prosili odpuščanje grehov. Ako se je kak Izraelc pregrešil, se je moral ponižati pred Bogom in darovati je moral primerno svojemu premoženju in velikosti pregrehe. Darovati je moral tele, ovna, ovco ali moko.

Živali so duhovni poklali pred tempelnom, poškopili so jih z krvjo, zažgali maščobo na oltarju Bogu v dar. Drugi del pa so sežgali zunaj tempelna ali pa so duhovni zavžili. Ako so duhovni darovali za svoje grehe, ali če so darovali za grehe celega ljudstva, kralja ali velikega duhovna, so morali vse, kar se ni sežgalo na oltarju Bogu v dar, sežgati zunaj tempeljna. Te daritve so se imenovalе bogospravne ali zadostilne daritve.

3. Darovali so pa tudi v zahvalo za dobro letino, za zmago in za druge prejete dobrate. Pri teh darovih se je sežgala le mast. Meso so si pa razdelili duhovniki in oni, ki je prinesel dar, ki ga je potem zavžil s svojo družino. Take daritve so se zvale bogohvalne daritve. Bogohvalnim daritvam so bile zelo podobne bogoprošne daritve, ki so se opravljale zato, da so z njimi prosili Boga raznovrstnih dobrot.

Ali so imele daritve starega zakona v sebi moč opravičiti in posvetiti tiste, kateri so jih opravljali? Daritve stare zaveze niso imele moči darovalce opravičiti, temveč imele so le namen opravičenj. "Nemogoče je," pravi sv. Pavel — "da bi bili s krvjo juncev

in kozlov grehi odvzeti." (Heb. 10,4.) Sv. Avguštín pa piše: "Daritve starega zakona niso zbrisovale grehov, marveč prepričevale so le ljudi grehov." S temi daritvami so toraj očitno kazali Izraelci, kakšne misli, želje in občutke imajo v srcu do Boga. Vidni dar je bil sveto znamenje nevidnega daru. Z daritvami so očitno častili in molili Boga. Daritve so bile tudi podoba tiste imenitne daritve, katero je opravil Jezus na Križu in se ponavlja še sedaj vedno pri sv. Maši. Krvavi darovi so bili predpoda krvave daritve na križu in nekrvave daritve pri sv. maši. V kolikor so pa Judje združevali svoje daritve v veri na prihodnjega odrešenika z Zveličarjevo daritvijo, so te daritve, ako so bile opravljene s skesanim srcem, prinašale tudi odpuščanje grehov. Ako so se pa Judje zanašali le na vnanje svoje daritve in se nič niso zmenili za notranji pomen teh daritev in so jih opravljali še z zakrknjenim in trdovratnim srcem, tedaj seveda take daritve niso mogle dopasti Bogu. Zato je pa tudi Bog po prerokih večkrat zatrdjeval, da so mu gnjusoba take daritve.

(Dalje.)

Vseh vernih duš dan.

Rev. Aleksander, O. F.M.

Merle lučke po gomilah trepetajo,
lučke tiho v našo žalost šepetajo . . .

Medle lučke so kot zvončki v zimi:
brije preko spečih trat, sever mrzli
vse je žalostno. . . Le zvončki nam zvonkljajo:
— za gorami vriska že pomlad, pomlad! — z zz

Svete lučke po gomilah trepetajo,
lučke nam tolažbo šepetajo:

— Smrt in gruda sta le vrata nam v vstajenje,
božja pot v nebesa in življenje.

V boju za resnico in pravico.

Piše Prof. Rev. F. Pengov.
(Dalje.)

G. MARENO VNANJI NASTOP IN ZNAČAJ.

O smo poiskusili očrtati Morenovo čudovito blagoslovljeno delovanje v kratkih potezah, se pomudimo za trenutek še pri njegovi osebi in značaju.

Moreno je bil vitke postave, jeklene narave, sposoben, da prenese vsak napor. Na lepo oblikovani glavi z od skrbi zgoraj pobeljenimi lasmi si videl obličje ostro začrtanih in plemenitih potez, visoko čelo ograjene modre oči. Njegova pokončna, trdna hoja, njegov zvoki moški glas je izredno imponiral vsem in če si ga videl le enkrat, si moral pripoznati: To je izreden mož.

Morenov značaj je bil zelo srečno temporiran in harmonično pomešan, pred vsem koleričen; zato so energija, vstrajna delavnost in pogum glavne lastnosti njegovega bitja.

Ob enem pa je imel izredno dobro in plemenito srce, sprejemljivo za vse dobro in lepo, zmožno za vsako žrtev. Poleg bujne domišljije in čudovitega spomina mu je dal Bog presunljivo jasen razum. Znal je ostro in previdno presojati ljudi in dogodke; kot predsednik je hotel vse sam videti in preiskusiti. Zato je hodil rad v preprosti civilni obleki, vedno s palico pod pozduho okoli, se prikazal nepričakovano tu in tam in presenečal uradnike.

V občevanju z ljudmi je bil skravno ljubeznjiv, proti revežem in preprostim ljudem srčno ponižen, v službi kratek in odločen, med prijatelji vesel in zgovoren. Razgovor s tem duhovitim možem je bil pravi užitek; saj je bil Moreno vsestransko, temeljito, znanstveno izobražen v vseh cerkvenih vprašanjih, v pravnštvu, v vseh političnih strokah, v državnem gospodarstvu in zako-

nodaji, v naravoznanstvu, zlasti pa v kemiji. Poleg materinske španščine je govoril francosko in dobro tudi angleško. Evropejski učenjaki, ki so prihajali polni predsodkov pred od njegovih sovražnikov toliko obrekovanega predsednika, so odhajali od njega vsi navdušeni zanj.

Moreno je umel zapovedovati, kot nihče drugi in če je bilo potreba, je izsilil pokorščino z neizprosno strogostjo. In vendar kako skromen in ponižen je bil ta rojeni vladar!

Nikoli ni govoril o sebi in o svojih delih in zaslugah, in bilo mu je do skrajnosti mučno, če so drugi storili to. Vedno pa je rad priznaval in povdarjal zasluge drugih. Svoje uspehe je pripisoval blagoslovu Pija IX. molitvi ubožcev in svoje pobožne sestre. Ko ga nekoč profesor botanike prosi, da bi smel dati neki krasni, na novo najdeni pasiflori ime "Tasconia Garcia Moreno" odgovori predsednik nepotrpežljivo: "Pustite vendar pri miru mojo revno osebo; če mi pa že hočete napraviti veselje in če je cvetlica res lepa in redka, kakoršne doslej še niso našli v Ekuadoru, imenujte jo "Tasconia Mariae." In zgodilo se je tako. Nešteto drugih zgledov bi lahko še naveli kot priče njegove krotosti in ponižnosti od srca. Če se je zmotil, ali je napravil kako napako je tudi precej priznal in popravil, trmoglavnost mu je bila neznana reč.

V svojem domačem življenju je bil G. Moreno tudi kot predsednik preprost in zmeren, da skoro reven. Živel je kot najpreprostejši predvojni meščan v Evropi. V hiši je bilo sicer vse zelo čedno, a brez najmanjše potrate. Moreno je skrajno redko pil vino, nikoli ni napravljval gostij in tudi ni sprejemal vabil zanje. Kot prezident je hotel delati za ljudstvo, ne pa se gostiti. Ko mu

je soproga vsilila nekoč 500 pezov, da napravi ob zopetni izvolitvi gostijo diplomatom, je urno nesel krasno svoto v bolnico in dal napraviti bolnikom imenitno kosilo.

A koliko je delal Moreno! Za deset drugih Mož, ki si je dopisoval s polovico sveta, ni imel nikoli tajnika. Vsa pisma, poročila in predloge senata in kongresa, vsa povelja podrejenim oblastim je pisal — sam. Čudovito, nam nerazumljivo! Vsa došla poročila in račune je čital in kontroliral sam. Vse načrte za nova podjetja je prerešetal sam s strokovnjaki. Isto točnost in vestnost je pa zahteval tudi od vseh ministrov, uradnikov in častnikov. Če ni bilo ministra zunanjih ali notranjih zadev točno ob 8. v uradu, ga je ukazal iz postelje poklicati. Veliko je zahteval od svojih podrejenih uradnikov, a trikrat več od samega sebe.

Do samega sebe je bil neznanško strog. Na mnogih svoji nadzorstvenih potovanjih in ob vojskah je spal komaj po dve uri in vedno le na odeji ali pa na golih tleh. Par požirkov črne kave iz čutare, kosec prepečenca in čokolade je bila ob takih prilikah vsa njegova hrana za celi dan. A poleg tega je Moreno izpolnjeval zelo strogo cerkveno postno zapoved; celo ob boleznih ni maral slišati o kakem spregledu.

A ta isti do sebe tako trdi mož, kako je bil sočuten in usmiljen do revnih in trpečih! Ko bi se imel po težkem dnevnem delu doma nekoliko odpočiti, se je trlo pred njegovimi vrati vse polno ljudi in prosilo avdijence. In Moreno je vsakega poslušal, pomagal, svetoval in tolažil. Ko bi mogli govoriti vsi stiskani reveži, sirote in bolniki, ki jih je podpiral na skrivnem, kako krasna bi zablščala zvezda Morena kot dobrotnika, očeta in brata njegovih podanikov. Marsikako revno

udovo, katere sin je bil zavoljo zločinov v ječi, ali izgnan iz dežele, je podpiral iz lastnega premoženja do smrti.

Do žene in dveh otrok je bil najljubeznivejši soprog in oče. Ko mu je umrla hčerka, malo pred njegovo lastno smrtjo, je točil grenke solze in rekel: “Zdaj čutim, kako slaboten da sem; sem mislil, da sem močnejši.” Soproga mu je bila najzvestejša pripateljica do zadnje ure, ki ji je vse zapupal. A kako je prišel do nje? Bil je star že 40 let, ko mu je prirasla k srcu; a stariši niso marali “klerikalnega” Morena in zato niso hoteli nič slišati o poroki svoje hčere z njim. Ker je Moreno vedel, da se mestni župnik v Quito zelo boji imenitnih starišev neveste in si zato brez njihovega dovoljenja ne bo upal blagosloviti zakonske zveze, je vporabil podobno zvijačo kod Manzonijske zarocence. Oskrbel si je najpreje od škofijstva potrebne spreglede, nato pa prišel nekega dne v spremstvu več gospodov in gospa, med katerimi je bila tudi nevesta, v cerkev. Dal je pozvati g. župnika s prošnjo, da bi si nekateri tujci radi ogledali cerkev in njene zanimivosti. Ne sluteč zvijače vodi gospod družbo po cerkvi. Ko pa pregledujejo v zakristiji dragoceno posodo, prime Moreno roko svoje neveste in govori proti župniku: “Gospod župnik pred tukaj stoječimi pričami jemljem v zakon to gospi-co.” Tako je izjavila tudi nevesta in zakon je bil sklenjen veljavno, predno je mogel začuden gospod župnik spregovoriti. Ko so stariši to zvedeli so rekli “amen” in bili pozneje za svojega zeta ravno tako naudušeni, kakor ga prej niso mogli.

Četudi pa je bil Moreno neznanško ljubeč soprog in oče, vendar ni hotel za svojce nikoli kupičiti večjega premoženja. Bil je nesebičen kot nihče, nikdar ni služil domovini za denar, ampak zastonj, iz ljubezni; svoji družini razun hiše ni zapustil ničesar. To je prava dušna veličina.

Zdaj pa pridemo do neke Morenove lastnosti, nad katero bodo naši moderni državniki gotovo vihali nosove. A nič ne de. Moreno ni nikoli povpraševal kaj bodo drugi mislili ali govorili o njem, odločilno mu je bilo le to, kaj je volja — Božja. Moreno je v vojnem taborišču. Kadar je mo-

Nujno potrebujemo \$2,000.-00, da poravnamo zaostali dolg v tiskarni. Zato bomo dali vsakemu, ki bi nam v tej veliki stiski pomagal in obnovil svojo letno naročnino, posebni rožni venec, posebej blagoslovljen od sv. očeta za naročnike lista “Ave Maria.”

bil veren in pobožen. Ko skala trdno prepričanje, da je Cerkev ustanovljena in poslana od Boga, ljubezen in spoštovanje do Kristusovega namestnika na zemlji, do papeža, spoštovanje do duhovnikov, otroška in obenem možata pobožnost do Boga in Njegovega Sina je polnila vse njegovo srce in odsevalo iz vseh njegovih besed in dejanj. Ker je bil Moreno prepričan, da mora priti ves blagoslov in vspeh njegovih podjetij od Boga, zato je molil. Zato je bil vsaki dan pri sv. maši, vsak dan je molil sv. rožni venec, doma in na potu in v vojnem taborišču. Kadar je mo-

ral prenočevati v pragozdu je pokleknil pred spanjem na gola tla in molil s svojim pribočnikom (adjutantom) ter z ravno nazočimi Indijanci rožni venec. Vedno se je udeleževal procesij in zahteval, da to store tudi ministri, častniki in uradniki. Tudi na veliki petek je šel Moreno z vsemi svojimi ministri v cerkev, da počasti in poljubi Zveličarjeve rane. —

Da mu je prihajala ta pobožnost res iz srca, se je prepričal vsakdo, kdor ga je videl moliti. Kadar je bil na oddihu zunaj na svoji pristavi, je hodil vsako jutro zjutraj v zakristijo, pripravil sam mašno obleko in pomagal duhovniku pri oblačenju; potem je nesel pred njim mašno knjigo na altar in stregel vpričo družine in vseh vaščanov duhovniku pri sv. daritvi. Da si videl njegovo impozantno postavo, njegove jeklene a vendar mile poteze obličja, njegove snežno bele lase, njegov vojaški stas, potem bi razumel spoštovanje, s katerim je navdajal vse, ki so prišli v dotiko z njim.

Pravi strah božji, globoka vera in goreča pobožnost so se zrcalile na njem, kadar je molil. Moral bi ga videti, kako je razlagal ob nedeljah in praznikih katekizem svojemu služabništvu, kako se udeleževal z ženo in sinom božje službe, kako je spremljal Najsvetejše k bolniku; kako zbrano in dostojanstveno je stopal z odkrito glavo sredi svojih uradnikov pri javnih procesijah za monštranco. Da si gledal te prizore, pa bi imel takoj v roki ključ do bistva tega izrednega moža, prepričal bi se, da je imela vsa njegova moč korenine v živi veri in globoki pobožnosti.

Most Holy Father

Father Maxim Sahagocher, Editor of the "Morning Star" and
 "The American Father" of the anniversary of the
 Holy See in 1917. All canonical approvals, especially printed at the feet
 of your holiness bear the Apostolic benediction and plenary indulgence for
 all the workers, agents and subscribers and especially members of the Society
 of the Holy Spirit.

Donec dicitur hinc animi gratia

Pat. vobis salutem d. 22 Jun 1917

in Christo Amen

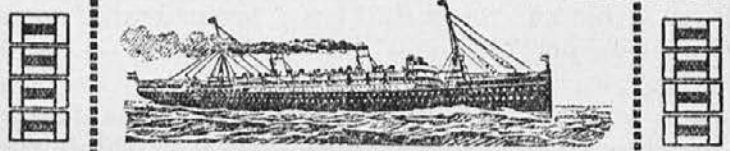
Benignus Benignus

Sveti Oče!

Rev. Kazimir Zakrajšek, OFM., urednik Ave Maria, Listov Sv. Františka
 in St. Francis Magazine, kanonično potrjenih, ponižno klečeč pred
 nogami Vaše Svetosti prosi Apostolskega Blagoslova in Popolni odpu-
 stek za vse sotrudnike, zastopnike, in naročnike in posebno za vse čla-
 ne Apostolata sv. Frančiška. Nato sledi potrdilo tajnika in papežev
 pečat.

Spomini z lepih dni.

Piše K:

SVETI oče Pij XI. je razglasil leto 1925 za "sveto leto", za leto velikih duhovnih milosti in dobrot. Na sveti večer 1. 1924. je prebil z velikimi slovesnostmi "sveta vrata" cerkve sv. Petra v znamenje, da je odprl za celi svet vrata bogate božje zakladnice svetih odpustkov. V ta namen je povabil svet, da naj pride v Rim in naj se posluži te izvanredne prilike in naj se obogati s temi nebeškimi zakladi.

In res celi svet se je zganil, ko je začul to milo očetovo povabilo. Miljone src je zahrepenelo proti Rimu in milijoni so se tudi podali na pot proti večnemu mestu, k očetu krščanskega sveta. Tudi Amerika ni zaostala, da, bila je skoraj med prvimi kakor po času tako tudi po številu.

Kaj pa mi katoliški Slovenci? Da, doma se jih je dvignilo skoraj sedemsto in so skupno odšli proti Rimu. Veliko jih je potovalo zasebno, posamezno. Naj pa samo ameriški Slovenci zaostanemo? naj bomo zadnji? Ne, tega pa že ne! In tako smo tudi mi priredili malo romanje in odšli proti Evropi ter hiteli proti večnemu mestu Rimu.

Ko smo se pa odpravljali na pot, se nam je pa vrinilo vprašanje: "Ko že enkrat gremo na tako dolgo pot čez morje, zakaj bi ne naredili še kaj več?" In tako smo se odločili še za Lurd in Brezje poleg Rima.

Ta načrt potovanja nam je narokovalo še nekaj drugega, česar ne smemo zamočlati. Hvaležnost je lepa čednost, če se tika ljudi! Še lepša in svetejša je, če se tika

Boga ali Marije. Zadnje čase smo dosegli katoliški Slovenci velike vspehe. Naj omenjamo tukaj velikanski napredek pri naši K. S. K. Jednoti. Krasno vspele katoliške shode po slovenskih naselbinah, ki so toliko storili za poživljenje katoliškega prepričanja po slovenskih naselbinah. Lepa sloga in edinost med katoliškimi lajiki in duhovniki, voditelji naroda. Vspehi katoliškega časopisja, posebno "Edinosti" oziroma "Amerikanski Slovenec", napredek pri "Ave Maria". Mi frančiškani smo dosegli poleg tega še velike vspehe pri našem komisarijatu, ki se vkljub tolikim sovražnikom znotraj in zunaj, tako lepo razvija in sicer kar za tri narodnosti obenem, za Slovence, za Hrvate, ki se bodo kmalo ločili od Slovencev v svoj lastni komisarijat, in za Slovake, ki bodo tudi preje ali sleje dobili svojo avtonomijo. Ne smemo prezreti naš narodni kolegij v Lemontu. Kako lepi in krasni vspehi so tu doseženi, s tolikimi težavami in pri tolikih razdiralnih močeh! Ali ni naša dolžnost, da se gremo za vse to zahvalit "Mariji Pomagaj"? pod katere varstvom in s katere pomočjo se je vse to doseglo? Da, jasno je, da bi vsega tega nikdar ne bili dosegli, ko bi nam ravno naša Mati Marija tako očevidno ne bila pomagala. V Rim gremo, dobro! Pojdimo še v Lurd in na Brezje!

In res se je zbrala četica Slovencev, ki smo skupaj odšli na to lepo, pa dolgo pot.

Naročniki lista "Ave Maria" so se živahno zanimali za to romanje, ker se je imelo izvršiti v njih imenu in za nje. Tudi finan-

čno so krepko prispeli za pokritje stroškov romanja in tako naredili to romanje resnici v narodno romanje, ker je bilo v imenu naroda. Zato pa je gotovo naša romarska dolžnost sedaj, da tem naročnikom nekoliko poročamo o tem potu, kako in kaj se nam je godilo, kaj smo videli in slišali. To bo gotovo tudi koristno za vse one, ki bodo v prihodnje šli isto pot, kot smo šli mi.

1. Na obali atlantskega Oceana.

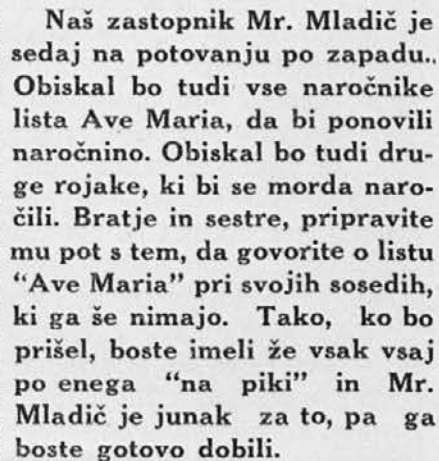

Živahno življenje se je razvilo v mali in skromni bivši pisarni tvrdke Zakrajšek in Češark, 20. in 21. punija, ko smo začeli prihajati rimski romarji od raznih strani Združenih držav. Vsak večji vlak jih je kaj pripeljal, tako, da je imel g. Češarek polne roke dela, da še jesti ni imel časa. Ravno prav da spada med "ta suhe", da mu želodec ne stavlja prevelik zahtev, ker ga najbrže sploh nima.

Ker sta bila med romarji tudi najodličnejša Ameriška Slovenca, Rev. J. J. Oman, duhovni vodja K. S. K. J. in Mr Anton Grdina, predsednik KSKJ., si New Yorška društva te Jednote niso dala vzeti te prilike, da bi tema svojima voditeljem pri odhodu na tako važno pote ne bila pokazala svoje hvaležnosti in udanosti. Tako smo bili res na predvečer odhoda povabljeni vsi romarji najprej v slovensko cerkev sv. Cirila na 8. cesti, kjer je bila kratka cerkvena poslovitvena pobožnost, blagoslov s presvetim Rešnjim Telesom, in potem v cerkveno dvorano. Tu so najprej razni govorniki voščili gostom srečno pot v Evropo, se jim priporočali v molitev in se poslavljali od njih.

Nasprotno so jim pa romarji pojasnjevali namene, ki so jih dvignili na to romanje in obetali, so da ne bodo pozabili ameriških Slovencev, kjer koli bodo. Bila je res prav pristržna prireditev, ki je pokazala, da vlada med katoliškim našim ljudstvom in njegovimi voditelji prava ljubezen, ki bo rodila še veliko krasnih sadov—krasnih vspehov za božjo stvar med nami ameriškimi Slovenci. Bog, ohrani tega duha!

"La France," parnik francoske družbe na Havre, je bil oni, katerega smo si izbrali za to svojo pot čez morje. Odpljul je 21. junija v petek zvečer ob 11. uri. Veličasnji je bil prizor, ko so velika odvezali in ga potegnili na sredo reke Hudson, kjer je še-le mogel priti do svoje veljave in si mogel sam pomagati in se kretati. Počasi in mogočno jo je rezal "France", kakor so ga Slovenci krstili, po reki mimo sohe "Boginje Svobode", ki mu je z visoko povzdignjeno svetilko svetila na poti proti širokemu morju. Malo je zagodrnjal, ko jo je mahal mimo boginje, vendar dosti se pa za njo ni zmenil. Nismo čakali na krovu, da bi nam bila izginila zemlja izpred oči. Zginila nam je preje, ko smo pogledali kmalu vsak po svojih kabinah in kmalu sladko zaspali. Dosedanje potovanje in menjanje razmer in pripravljanje za pot zadnjih treh dni nas je utrudilo. Posebno velike sitnosti nam je povzročil italijanski "vizum", ker konzulat ni takoj dovolj jasno povedal, česa je treba, da se dobi takozvani "svetoletni vize." Laška vlada, da bi koliko mogoče veliko Amerikancev privabila v Italijo, je namreč odločila, da da vsem romarjem svetega leta ta "vize" brezplačno. Konzul pa ni do zadnjega

dne povedal, kaksi so pogoji, da se dobi ta olajšava. Deset dolarjev prihraniti romarjem na tako dolgi poti — kdo bi ne poskusil, če je tudi zvezano z težavami, samo da se doseže. In se je doseglo. Voditelj romarjev je moral iti k New Yorškemu kardinalu, se tam legitimirati in skazati, da je vse v redu glede romanja, na kar je dobil spričevalo, ki je bilo objednem potni list in "vize" za Italijo za vse romarje skupine. Naše število je bilo sicer majhno, vendar po deset dolarjev, bi se pa tudi med nami nazbirala že

Naš zastopnik Mr. Mladič je sedaj na potovanju po zapadu. Obiskal bo tudi vse naročnike lista Ave Maria, da bi ponovili naročnino. Obiskal bo tudi druge rojake, ki bi se morda naročili. Bratje in sestre, pripravite mu pot s tem, da govorite o listu "Ave Maria" pri svojih sosedah, ki ga še nimajo. Tako, ko bo prišel, boste imeli že vsak vsaj po enega "na piki" in Mr. Mladič je junak za to, pa ga boste gotovo dobili.

precejšna svota. Italijanov pa tudi nimamo tako radi, da bi jim metali dolarje, ako se da drugače pomagati.

Pot po morju smo imeli izvanredno mirno. Celih sedem dni je bilo morje gladko kot steklo. Zato je bilo pa tudi jako malo bolnih in je vladalo na parniku celi čas jako živahno življenje. Potniki so bili zdravi in dobro razpoloženi.

"La France" je velikanski parnik. Potnikov nas je moralo biti nad dve tisoč, morda prav blizu

tri tisoč. Velika večina jih je pa bila, ki so hiteli v Evropo po isti poti kakor mi — na božjo pot. Bili so zato zvečine tudi vsi katoličani. Duhovnikov je bilo na parniku nekako 14 in nekako petdeset sester.

Sv. maše smo imeli vsak dan najmanj dve. Več svetih maš ni moglo biti, ker potem prostor ni bil več prazen, temveč so po osmi uri potniki začeli prihajati v salon.

Med duhovniki smo imeli tudi slovečega francoskega učenjaka Abbe Kube. Ker se je oglašil prepozno, dobil je samo še kabino tretjega razreda. Vendar dasi je potoval v drugem razredu, bil je pa celi dan z nami v drugem. Zvečina je celi dan presedel pri kaki mizi in pisal. Ta mož je bil najbolj sloveči francoski pridigar pred leti. Sedaj je že precej v letih. Za časa papeža Leona XIII., ki je svaril francoske katolike in škofe, da ne gredo pravo pot, ker delajo samo v zakristiji, ne zmenijo se pa za politiko, je ta duhovnik imel pridigo v Lurdu. Nad 30 tisoč romarjev je takrat bilo tam in skoraj ves francoski episkopat. S svojim mogočnim glasom je v navdušenem govoru govoril tudi o "speči Francoski cerkvi", katere celo klic namestnika Kristusovega ne predrami več. Napovedal je težke čase za cerkev v Franciji radi te zaspčnosti s temi svojimi odkritimi besedami si je nakopal — pregnanstvo. Svetna in cerkvena oblast sta zahtevala, da mora oditi iz Francije. In res se je izselil potem v Canado. Sedaj z nami je šel prvič po 30 letih pregnanstva domov. Bil je v resnici zanimiv človek. V nedeljo, ko smo bili na morju je on tudi maševal in imel krasno pridigo v francoščini.

Vsi sveti -- verne duše.

Rev. Salezij, O. F. M.

Letos je bila v Parizu velika mednarodna razstava lepih umetnosti. Vsak narod je dobil svoj razstavni prostor, na katerem je zgradil paviljon in postavil v njega znamenitejša dela svojih umetnikov. Imel sem priliko, da sem si med potjo v Ameriko ogledal to razstavo. Prišel sem tjakaj zvečer, ko je na milijone električnih lučic svetilo na obeh obrežjih reke Seine in si je na tisoče gledalcev ogledovalo razstavo. Nudil se je očarljiv, da naravnost pravljichen pogled.

Nič manj očarljivi se mi zdita drugi dve razstavi. Vsako leto jih uprizarja sv. Cerkev prvi in drugi dan meseca novembra, ko nam ob Vseh svetih postavlja na ogled junaške čednosti svetnikov in nas na Vernih duš dan svari pred grehom. Mednarodne razstave se ne ozirajo na večnost, naši dve cerkveni razstavi — če jih smemo tako imenovati predvsem opozarjata na nravnostna dela, dobra in slaba, ki nosijo na sebi pečat večnosti.

Pohitimo najprej na svetniško razstavo **prvega novembra!** Če so svetniki razvrščeni po izrednih vrlinah in čednostih, potem bi dobili prav blizu Gospodovih apostolov neustrašene oznanovalce evangelija, sv. Bonifacia, sv. brata Cirila in Metoda, sv. verija in množico drugih, večjih in manjših. Vsi ti bi nam pokazali milijone duš, katerim so radi za Kristusa žrtvovali svoje življenje, in bi nam klicali: Bratje, rešite vsaj svojo dušo, če ne čutite v sebi poklica, da bi se žrtvovali za druge! — Ne daleč od apostolov bi našli velike cerkvene učnike in pobožne pisatelje. S pesom so zavračali zlobne napade in branili krščansko resnico. Čujte, kako toplo nam priporočajo, naj beremo vedno le dobre časopise in naj razširjamo svete knjige. — Če gremo dalje, pride mo do velikanskega, v rdeč škr-

lat ovitega paviljona. V njem je zbrana nepregledna množica mučencev: iz Rima in Perzije, iz Turčije in Angleške, iz Kitajske in Japonske. Ozrite se nanje vi vsi, ki omagujete pod težo križa! Glejte, oni so šli s Kristusom na križ in so ž njim umrli. — Prav blizu mučencev so oni spoznovaleci, ki so bili preganjani radi božjega imena. Tu vidite sv. Križostoma, sv. papeža Gregorija VII. in mnogo, mnogo redovnikov in redovnic. S solzami so kropili svojo pot na goro Tabor, simbol krščanske popolnosti; sedaj je z lovorji ovenčan njihov večni dom in cvetke zacveto, kamorkoli pridejo. — V spokorni vijoličasti barvi se nam pokaže naslednji razstavni prostor. Sv. Magdaleno vidimo tukaj, sv. Pavla in sv. Avguština in milijone in milijone drugih. Ako so malodušna naša srca po vročem boju in je negotov naš pogled, pomislite, koliko jih je, ki so vstali iz blata pregreh in jih sedaj odeva belo oblačilo. Vsaki dan jim za plačilo doni pesem zmage v pozdrav! — Neprestano rajanja vlada na brezmejni zeleni livadi poleg spokornikov. Izvoljene duše devic in otrok in mladeničev pevajo z božjim Jagnjetom svojo, drugim neznano pesem. — Ne daleč od tod peva drug zbor serafinsko pesem o Ljubezni. Sv. Frančišek s svojimi ranami ožarja pevce tega zbora in odrešilno znamenje Križa plava nad njimi. — Stopimo še dalje! Pred nami se prikažejo množice onih, katerih imena se niso svetila na zemlji; niso bili zaznamovani z znamenji nebes. Glejte, to so tihe mamice in potrpežljive strežnice bolnikov, nesebični prijatelji in zvesti služabniki. Dolžnosti so jim bile vedno pred očmi na zemlji, sedaj so se na veke umaknile njihovim željam . . .

Obiskali smo svetnike v njihovi slavi, poglejmo še na kraj trpljenja, kakor nam ga katoliška

Cerkev po svojih duhovnikih predstavlja **drugi dan novembra.** Že prejšnji večer so po cerkvah žalne pridige o rajnih in nepregledne množice romajo pozno v noč na grobove, drugi dan pa poje duhovnik vigilije ob mrtvaškem odru v cerkvi.

V pridigah se spominjajo pridigarji naših rajnih, ki so sicer zaspali v Gospodu, pa morajo na drugem svetu trpeti časne kazni, katerih še niso pretrpeli na zemlji. Kolikor mogoče živo nam opisujejo težo trpljenja v vicah, da bi nas tako odvrnili od greha. Obenem pa nas govorniki spodbujajo, naj pomagamo trpečim dušam z dobrimi deli. — Po pridigi romajo verniki z duhovnikom vred na pokopališče in molijo na grobovih, z vencii in krizantemami okrašenih in prižigajo svečke. Kako čudno tesno je človeku pri srcu, ko hodi med grobovi, bere napise in občuduje ljubezen do živih do onih, ki so se preselili v večnost. Bolj v srce segajoče razstave menda ni na svetu, kakor so krščanska pokopališča na Vernih duš dan. — In mrtvaški oder v cerkvi in goreče sveče naokoli! Kakor spomenik nepoznanemu vojaku se mi zdi, ker je v vsaki cerkvi na Vernih duš dan simbol umrlih župljanov, kakor je po svetovni vojski nepoznan vojak postal simbol padlih vojakov onega naroda. Z mrtvaškega odra v župni cerkvi govori pokojni oče svojemu odraslemu sinu in ga opozarja, naj lepo vzgaja svoje otroke, da ne bo radi zanemarjenosti v tej dolžnosti trpel v vicah kjer on mora trpeti, ker je za vse drugo bolj skrbel kot za dobro vzgojo otrok. A z mrtvaškega odra prosi mati svojo pokvarjeno hčerko, naj se poboljša, ker mora ona radi popustljivosti nasproti njej veliko trpeti na drugem svetu. Z mrtvaškega odra opominja dalje služkinja svojo tovarišico in de-

lavec svojega tovariša, naj zvesto opravljata prevzeto delo. Z mrtvaškega odra jokajo neposlušni otroci, ker jih je obsodil strogi Sodnik na drugem svetu. Z mrtvaškega odra govore nadalje vsi oni, ki se v življenju niso veliko brigali za božje in cerkvene zapovedi—a so prejeli na smrtni

postelji milost odveze. Vsi ti ro-tijo in prosijo lehkomišeljno živ-veče, naj spremene svoje živ-ljenje in naj poslušajo Cerkev, ker jih sicer čakajo nepopisne muke...

Slišali smo glasove z drugega sveta, slišali opomine trpečih in bodrila svetih. Nehote se pra-

šamo, kako bo to z nami po smrti? Ali bomo svojim potomcem v zgled ali v svarilo, ali bo-mo svoj god praznovali ob Vseh svetih ali bomo žalovali na Ver-nih duš dan—ali bo morebiti celo tretje naš delež, o katerem nisem govoril? Ta dva dneva nam data misliti! — —

Prirodoznanost in vera.

Prof. F. Pengov.

OGOSTOMA vtegneš slišati ali čitati trdi-dev, da je naravoslov-ska znanost sama na sebi Bogu sovražna, da so naravoslovni učenjaki soglasni nasprotniki ve-re. Ali je to resnica?

Ako proučujemo življenje naj-večjih naravoslovnih učenjakov in miselcev, spoznamo jasno da to ni res. Misli si le modernega učenjaka okostenelega materija-lista, ki bi v svojem satan-skem sovraštvu proti vsemu kar je krščanskega, odklanjal vsako znanstveno pomoč kristjanov učenjakov. V kakšno zadrego bi prišel revež!

Če bi bil kemik, bi moral po-grešati vse, kar so spravili na dan slavni Berzelij, Liebig, Saint Claire Deville, Chevreul. To se pravi iznajti in odkriti bi moral na novo vso moderno kemijo, kaj-ti vsi imenovani učenjaki so bili verni kristjani.

In če bi bil naš neznabog fi-zik, bi moral o nauku o elektriki zatisniti oči pred Galvanijem, Volto, Amperjem, Faradayem, toraj približno pred vsem, kar je dognalo 19 stoletje o elektriki. V optiki bi moral poseči nazaj pre-ko Fresnela, Fraunhoferja in Fi-zeau po starih tzv. amisijski te-oriji; takisto bi si ne mogel pri nauku o toploti pomagati brez Ma-yerja in Joula. V zvedoznanstvu bi moral žrtvovati vse, kar so kdaj odkrili s Fraunhoferjevimi daljnogledi in od mehanike ne-besa bi smel obdržati le toliko,

kolikor preostane, ako porineš na stran tudi Leverrierja in Lap-lacea.

V tako afriško puščavo zaide znanstvenik brez krščanskih, vernih učenjakov že na polju či-ste teoritične znanosti. Kaj pa šele, ako se ozremo v praktično življenje, in trgovino in umetnost in obrt.

Na polju razsvetljave moral bi seči nesrečni bogomrзец zopet po lojevi sveči, kajti lepo sterinko bi prejel iz katoliške roke Chereul-ovele. Prelepo električno žarnico mora ugasniti, saj električnega toka še označiti ne more, ne da

Vidiš, tvoj brezverni sosed je pa v tem času gotovo pridobil za svoj brezverski list vsaj enega. Če ne vrjameš, pa ga vprašaj.

bi pri merskih enotah izgovarjal imena pobožnih katoličanov Am-perja in Volte. Aluminijska, srbera iz ilovice tudi ne bo smel rabiti; kajti zanj se bomo morali zahva-liti katoličanu Saint-Claire Devil-leju. Bog varuj pasterizovati mle-ko ali pa vino, — Pasteur je bil namreč zaveden katoličan! Foto-graf bi ne smel rabiti Schoenbei-novega kolodija, isto tako bi mo-ralo zginiti iz sveta vedno steklo in cement, ki ga rabimo vsako leto na sto tisoče vagonov. Zdrav-nik bi se moral odreči kininu, ki ga je iznašel Pelletier, ne smel bi vporabljati Laennecove askul-

tacije pri preiskunji bolnikov vreči bi moral med staro šaro vse bakteroslovje, saj ga je vteme-ljil pred vsem katoliški Pasteur. Ali naj to sliko še razširimo? Ni treba, kajti gotova stvar je: Ako imenujemo krščansko ali katoliš-ko znanost to, kar izvira v znan-stvu od vernih kristjanov, oz. ka-toličanov, bi strašansko nazado-vali in napravili popolen bankrot, ako bi hoteli prezreti dela in vspe-he krščanske ali tudi samo kato-liške znanosti.

Še nihče ni dokazal, da je bila med naravoslovci prve vrste ve-čina vdana brezverstvu in bi bilo prav težko dokazati. Ravno na-sprotno smemo trditi, da so večji duševni orjaki v splošnem veri prijaznejši in jo bolj spoštujejo nego manjši učenjaki.

Pa kako je vendar prišla na-ravoslovna znanost zadnjih sto let do žalostne slave, češ da je so-vražna Bogu in Kristusu, če tudi ni v bistvu in istini.

Prvi vzrok temu je, da so brez-verski zastopniki prirodoznan-stva mnogo glasnejši in bolj kri-čavi nego verni. Vsak Nемеc po-zna ime Haeckel in in Karol Vogt, vsak Anglež je slišal o Tyndallu ali Huxleyu. Znanstveno mnogo pomenljivejši učenjaki pa osta-nejo širšim krogom neznani. Do-volj je izobraženih mož, ki mo-rajó šele premisliti, **predno se** spomnijo kdo je bil Fresnel ali Fizeau, I. B. Dumas in Chevreui. Kako so pa prišli do svoje slave? Ko so izvršili prvo, nekaj vredno, znanstveno delo so zapustili trn-

jevo pot revnega znanstvenega raziskovanja in si izvolili lažjo pot do slave. Svoje ime in svoje moči so dali v službo novih idej, so postali potovalni učitelji in propovedniki novega naravoslovnega svetovnega nazora in imeli po vseh mestih številno obiskana predavanja; drugi zopet so skušali v blestečih, ali vsaj spretno pisanih brošurah popularizirati nove nauke med preprostimi ljudmi. Tako so dosegli, da se je moralo pečati dnevno časopisje z najdbami, njihova predavanja so postala predmet vsakdanjih pogovorov, polemika se je morala obratiti v prvi vrsti proti njim. Njihovo ime je bilo hitro v ustih in ljudska množica je mislila da je to, kar oznanjajo ti njemu znani kričači rezultat novejši naravoslovne znanosti sploh.

Zares poklicani zastopniki znanosti pa niso potovali okrog in ne govorjačili po koncertih in plesnih dvoranah, ampak so sedeli po svojih laboratorijih in govorili v knjigah, v jeziku ki ga ne razume vsak izobraženec iz predmestja. Pred javnostjo niso nastopali, bodisi da niso imeli potrebne zgovornosti, ali pa se niso hoteli spuščati v prepir z raznimi spretnimi ljudskimi govorniki, ki so bili mojstri v jeziku, četudi niso segali pravim znanstvenikom — niti do pasu. Molčali so in tako se je zgodilo, kakor se navadno zgodi, kadar v bazarju

žabe na ves glas kvakajo, ribe pa molčijo. Ljudje imenujejo ono vodo žabji bajer, govore le o žabah in pozabijo na kline, karpe in ščuke.

Drugi vzrok napačne luči v kateri gledam naravoslovno znanost preteklega stoletja so pa pomankljivo in mnogokrat naravnost lažnjivo potvorjeni životopisi učenjakov naravoslovcev. Kako se je obnašal kak prirodoznanec v družbi in do svojih tovarišev, kakega političnega naziranja je bil, to že še omenjajo biografiji; kako so pa mislili ti učenjaki o najnovejših vprašanih življenja, to pa premnogokrat zamolče.—

Kako globoko veren je bil Volta, a Arago v svojem nagrobnem govoru o njegove vernosti niti ne črhne ne. Ko so postavili leta 1888. Amperju v rojstnem kraju mestu Lyonu spomenik, ni spominjala v slavnostnih govorih niti ena besedica, da je bil slavljeni učenjak veren katoličan. Da še več: na spomeniku ima Ampere tudi nekaj knjig in na eni izmed njih je z velikimi črkami vklesano "Encyclopedie" Seveda bo vsak preprost izobraženec sklepal iz tega, da je bil naš veliki prirodoslovec in pisatelj pristaš francoskih bogoslovskih enciklopedistov; a kakšna je resnična zveza med Amperjem in zloglasno enciklopedijo? Samo ta, da jo je Ampere v mladosti čital, a v zrelih letih študi-

ral in mrzil.

Tako si ateisti prizadevajo, da bi pokazali naravoslovce vsepovsodi v svoji, četudi lažnjivi luči; in ker smo katoličani prevečkrat brezbrizni za to, kako je kdo mislil o Bogu in Kristusu, je svet o mnogih znanstvenikih popolnoma narobe poučen.

Naravoslovstvo ne le da ni sovražno Stvarniku, ampak celo vodi k njemu. Sv. Tomaž Akvinski pravi, da je poznavanje narave človeškemu umu nova podobnost z Bogom; kajti celo za božji razum to znanje ni prenizko, in on povdarja kako koristno da je natančno spoznavanje narave, ki oprošča človeka vražarskih zablod, n. pr. astrologije.

In Andrej Baumgartner, avstrijski učenjak, prisoja naravoslovju posebno važno vlogo v boju proti materializmu, ko pravi: "Pred vsem je močno ravno naravoslovje, da odkrije protislovje materializma in njegove nevzdržljivosti, pa na je znikel le ta (materializem) na temelju zgodovine, filozofije ali kake druge znanosti. To pač mora prepoditi skrbi onih, ki smatrajo neravoslovni študij kot nevaren mladini in je pač najboljša obramba zoper moderni študij, pod dobrim vodstvom, najboljša obramba zoper moderne zmote, ter vodi bolj nego katerkoli druga znanost do spoznanja, da je vsa narava tempelj Vsemogočnega."

Vzdih k Gospodu.

Rev. P. Evstahij, O. F. M.

Tebi, o Gospod,
naj bo v čast in slavo
vsaka moja pot —
tebi v čast in slavo!

Ti ohranjaš
nad prepadi niča:
bitje, sile vse
nad praznino niča!

Ko vrstice te
piše moja roka
tvojo moč dele
piše moja roka. . .

Iz frančiškanskih vrtov.

H. B.

RRATJE in sestre v sv. Frančišku! Vi ste poklicani, da živite mej svetom nekako samostansko, Bogu posvečeno pobožno življenje, ker ste redovniki in redovnice. Tretji red, kakor veste ni kaka bratovščina, ampak pravi red. Zato ste pa tudi bolj zaničevani od sveta, kakor udje kake bratovščine. V tem delite usodo z nami, samostanskimi redovniki in redovnicami. Današnji svet je vsemu bolj naklonjen kot redovnikom in za vse bolj pripraven kot za gojitev pobožnega življenja. Še več sovražnikov ima pobožno življenje mej svetom, ker je vaša naloga, kakor onih mej samostanskimi zidovi. Po samostanih leži skrb za časne potrebe na predstojnikih in predstojnicah. Podložnim so te skrbi za časne potrebe prihranjene; zato veliko lažje goje duhovno življenje, kot vi svetni redovniki in redovnice, ki imate tudi časne skrbi na glavi, zase in za druge. Človek, ki ima polno glavo skrbi za časno, se težko vglobi v duhovne stvari. Še tiste trenutke, ki bi jih rad duhovnemu življenju posvetil, ga posvetne misli in skrbi neprestano obletavajo, kakor kake nadležni komarji pod noč.

Tretjeredniki, ni li res tako? Rad vam verjamem, da bi se vsaj takrat, ko se morete odtrgati od svojega dela, radi samo z Bogom pogovarjali, to je kadar pridete

v cerkev, k sv. maši, k sv. obhajilu in drugim pobožnostim. Pa tudi takrat vaša duša rada vasuje, da takrat še najrajši. Tako se godi vam, tako se godi tudi drugim. Računajoč s tem, so nabožni pisatelji napisali mnogo knjig, s katerimi naj bi si verni, ki radi prepolne glave časnih skrbi svoje duše ne morejo prikleniti na božje stvari, pomagali. Da bi duše še bolj priklenili na te in jim vzeli veselje do vasovanja, so napisali tudi stanovske nabožne knjige, molitvenike itd. Tako imamo n. pr. posebne molitvenike za otroke, za fante, dekleta, matere, može, Marijine hčerke, celo za ministrante in cerkvenike. Kar je komu bolj prikladno to ga tudi bolj interesira in njegovo pozornost bolj zaposlji.

Tudi tretjeredniki imajo že zdavnaj svoje molitvenike v raznih jezikih. Slovenci smo imeli vsaj enega, "Popotni tovariš" mu je bil naslov, a je že precej časa tega, kar je pošel, znamenje, da je bil potreben. Nova, predelana izdaja se je dolgo časa pripravljala. Zdaj smo jo vendar dobili. Priredil jo je urednik "Cvetja," pod naslovom: "Življenja pot." Ker je bil sam dolgoletni voditelj tretjega reda in provincijalni komisarij istega, je imel priliko spoznati vse, kar spada v tako knjigo, da odgovarja svojemu namenu, ter je tudi vse spravil v njo. Knjiga je jako mnogovrstna. V njej najdete pisma zadnjih papežev, ki kažejo, kaj je tretji red v resnici, v očeh sv. cerkve. V njej dobite vodilo tretjega reda, s kratko, stvarno, jedernato razla-

go. Dalje ravno tako stvaren pouk o odpustkih sploh in o tretjeredniških posebej. Potem razne privilegije ali predpravice tretjega reda. Tudi takozvani mali oficij ali dnevnicice prebl. Device Marije, ki jih tretjeredniki lahko molijo mesto običajnih dvanajst Očenašev. Zveličavne misli za tiste dneve, ko je popolen odpustek. Pobožnost trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Šestnedeljsko pobožnost na čast sv. Ludviku, patronu tretjega reda. Devetdnevnicico na čast sv. Elizabeti, patroni tretjega reda. Devetdnevnicico na čast Brezmadežni. Devetdnevnicico na čast sv. Frančišku. Petnedeljsko pobožnost na čast peterim ranam sv. Frančiška. Litanije: presv. Srca Jezusovega, sladkega Imena Jezusovega, lavretanske, litanije sv. Jožefa, sv. Frančiška, sv. Antona Pad., sv. Elizabete in frančiškanske litanije vseh svetnikov. Obrednik tretjega reda z molitvami pred shodom, po shodu, pri preobleki, obljubah, odborovih sejah, volitvah, uradnem obiskanju voditelja, vstanovitvi nove skupščine, papeževem blagoslovu, vesoljni odvezi, frančiškanski rožni venec. Seveda ne manjka običajne splošne vsebine vsacega molitvenika. Jutranje molitve so dvojne, daljše in krajše. Mašne in obhajilne istotako dvojne, sv. križev pot, ne predolg ne prekratek. Kratko, bogata, skrbno sestavljena knjiga, brez katere naj ne bo noben slovenski tretjerednik, tretjerednica. Najboljši voditelj v življenje je zlasti za tiste ude, ki pogrešajo živega voditelja. Naro-

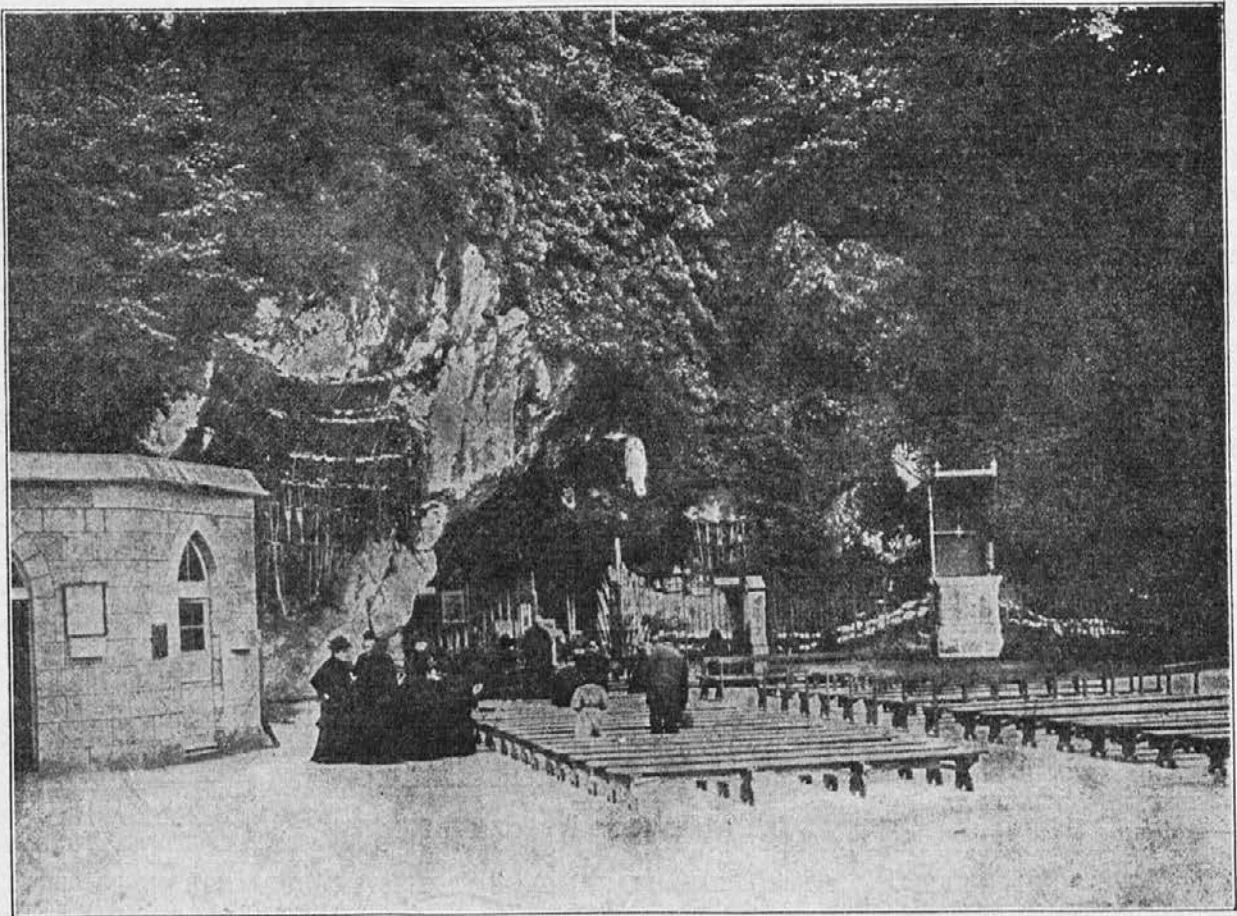
čili smo jih primerno število za naše razmere. Vezana, z zlato obrezo, stane \$1.25, z rdečo obrezo \$1.00. Kdor jo želi naj piše na: Franciscan Fathers, Lemont, Ill.

Še eno drugo knjigo bi vam priporočil, ki zgoraj omenjeno spolnjujejo v točki, ki je za tretjerednike najbolj važna, glede prejetanja sv. obhajila. Tudi pri pripravi na sv. obhajilo in zahvali je človek včasih tako suh, da sam ne najde besed, da bi se na to najsvetejše opravilo dostojno pripravil in se s pričujočim Jezusom primerno pogovoril. Vzeti mora na pomoč kako knjigo. Toda

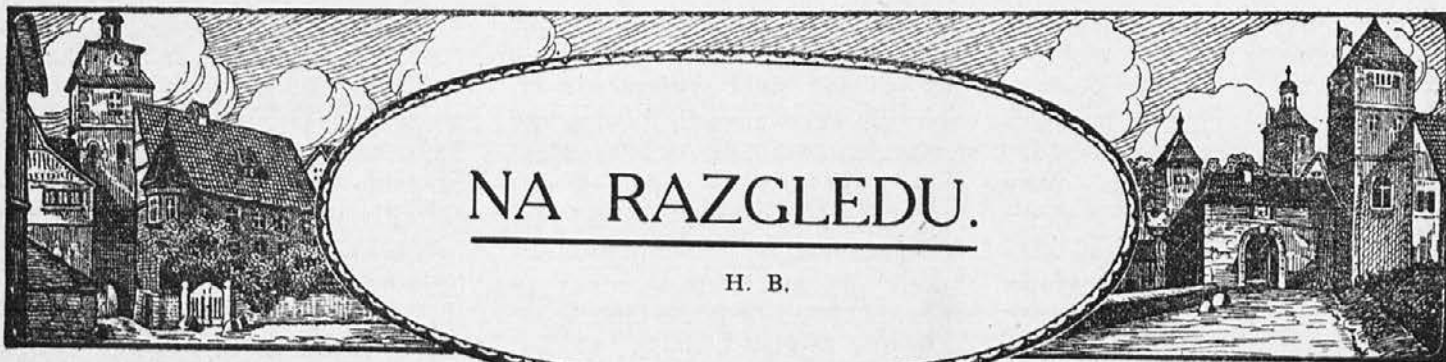
če ima na razpolago samo par pred in poobhajilnih molitev, se teh pri pogostem prejemanju sv. obhajila tako navadi, da mu kar mehanično teko, ne da bi srce kaj vedelo zanje. Tako zopet ni veliko ali nič pomagano. Tudi tej človeški slabosti so nabožni pisatelji hoteli odpomoči, zlasti odkar je v navadi pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. Imamo knjižice, ki vsebujejo veliko izbiro pred in poobhajilnih molitev. Tudi v slovenskem jeziku je že izšla taka knjižica in pošla. Te dni smo pa dobili iz Ljubljane naznanilo, da so jo nanovo izdali pod naslovom:

Sv. obhajilo. Poslali so nam tudi en izvod. Štirideset različnih obhajilnih molitev je v njej, za razne cerkvene dobe in praznike. Tako vam bo knjižica omogočila ne samo vneteje prejetanje sv. obhajila, ker boste vedeli Jezusu vedno kaj drugega povedati, vpejlala vas bo tudi v življenje sv. cerkve mej cerkvenim letom. Z njo se boste veselili in žalovali, kar bi moral vsak dober njen otrok.

Te druge knjižice zaenkrat še nimamo v zalogi, a smo pisali ponjo. Prihodnjič bomo že lahko naznanili, da je na razpolago.

Lurška votlina.

NA RAZGLEDU.

H. B.

OZDRAVIL je v Lurdu Anglež Mr. Jakob Grennan, ki je bil prepeljan tja ohromljen na nogah že sedem let. Sploh je bilo njegovo stanje tako slabo, da se mu je od slabosti mešalo, ko je dospel na ta milostni kraj. Ko so ga prvič spustili v kopel, se je čutil toliko boljšega, da je poprosil za čevlje. Drugi dan je popolnoma ozdravel.

KONVERTIT Dr. Henry Ford Jones je pred kratkim umrl v Blue Ridge Summit, Pa. Ameriškim znanstvenikom je bil priznana avtoriteta. Njegovo delo "The rise and growth of American Politics" je bilo predstavljeno v devet in dvajset jezikov. Kot političnega znanstvenika ga je prezident Wilson visoko čislal in mu poveril razna vplivna mesta, kjer je praktično uveljavljal svoje znanje. Bil je tudi vseučiliški docent na Hopkins in Princeton vseučilišču. Prvotno je bil član metodistske cerkve. Že kot šolskemu otroku so se začeli vzbujati dvomi, da bi bila ona prava. Povod h temu je dal njegov katehet v nedeljski šoli, ki je kazal svojo učnost s tem, da je udrihal čez katoliško cerkev kot dokaz, da katoliška cerkev brani vernikom k viru čiste boljše božje besede, k sv. pismu, je otrokom pokazal srednjeveško sv. pismo, ki je imelo verigo, češ katoliška cerkev srednjega veka je sv. pismo dala na verigo, da bi jo ja nihče ne mogel v roke vzeti in se nam poučiti o neskaljenem božjem nauku. Pozneje je šele spoznal, da je bilo to hudobno, ali nevedno zavijanje zgodovinskega dejstva. Res se dobijo dragocene knjige srednjega veka, ki so jih po knjižnicah imeli na verigi, toda ne zato, da bi jih kak nepoklican ne bral, ampak zato, da bi jih kak dolgoprstnež ne odnesel. Tako zavarvane so še danes važnejše informativne knjige po javnih lokalih, hotelih itd. Te "ketne" so bile za našega poznejšega konvertita osvobodilne. Vedno bolj je začel zgubljal vero v svoje pastorje, potvarjavce katoliške Cerkve in jo brez pastorskih predsodkov začel študirati. Vedno lepša se mu je zdela zlasti radi svojih junaških del na polju dobrodeleja. Poglobljeno zgodovinsko znanje, v katerem je bil strokovnjak, mu je omogočilo stvari priti do dna. Prišel je do zaključka, da je ravno narobe, kakor so ga metodistski pastorji učili: Katoliška cerkev je prvotna, metodistska poznejša tvorba in potvoritev prave cerkve. Ko

je enkrat to spoznal je začel iskati pota nazaj v materino naročje in ga kot prof. na Princeton vseučilišču tudi našel. Notranji mir ki je po po prestopu objel njegovo dušo, mu je bila priča, da je pravo zadel. Rad bi ga bil s peresom opisal, pa mu je zmanjkalo primernih izrazov. Zdaj je odšel k Bogu po plačilo.

PO vojski se je zdelo, da se bo po vsem svetu razpršenim Judom izpolnila že dolgo negovana želja po lastni državi, ki so jo radi nepokorščine do Boga zapravili, malo pred Kristusovim rojstvom. Takozvani zionisti, ki se že dolgo ogrevajo za to misel, so postali živahno delavni za njeno uredničenje. A kakor avtonomija drugih narodov, s katero so jih mej vojsko slepili, da so rajši nesli svoje glave v mesnico, tako je tudi judovska avtonomna država šla po vodi. To zionisti vedno bolj spoznavajo. Na letošnjem kongresu, ki so ga imeli na Dunaju, niso več veliko o tem govorili, ker s praznimi sanjami se praktični Jud ne ukvarja. Glavni predmet njih razprav na tej konvenciji je bila konsolidacija judovskega elementa razmetanega po vsem svetu. Svojo lastno državo na nekdanjem teritoriju bodo morali Bogu prepustiti. Čas zanjo še ni prišel.

STARI pionirji na polju krščanske prosvete očete benediktinca so sklenili na meji mej vzhodno in adno cerkvijo ustanoviti posebno opatijo, ki bo prevzela vzvišen apostolat, delati za zedinjenje obeh cerkva. Pobudo za to je dal belgijski episkopat. K tozadevnim pomenkom, ki so se vršili v Bruslju, se je zbralo sto sedemdeset delegatov znanstvenikov in dostojanstvenikov. Konferenca se je vršila pod protektoratom velikega apostola zedinjenja vsega krščanstva, kardinala Mercier. Navzoč je bil tudi znani metropolit vshodno gališke zedinjene cerkve grof Szepticky, ki že dolgo po vsem svetu razširja misel zjedinenja.

RAZVESELJIVO je poročilo raznih šolskih departmentov, da se je letos izredno veliko katoliških otrok vpisalo v katoliške farne šole. Z ozirom na dejstvo, da se je postavilo veliko novih farnih šol in že obstoječih bolj ali manj razširilo, se je računalo, da se bo število otrok, ki se bodo vanje vpi-

sali, dvignilo do dva in pol milijona. Čeravno tozadevni faktorji še nimajo celoletnega poročila v rokah, se vendar že lahko reče, da bo število prej večje kot manjše. V petih letih se je število katoliške zavode obiskujoče mladine dvignilo za pol milijona. Če pomislimo, da je bilo to do zadnjega leta primeroma enako, da toraj tega pol milijona odpade domala na zadnje leto, je ta napredek v resnici razveseljiv.

NEMCI so, nedavno tega, slovesno proslavili sedemstoletnico smrti svojega velikega apostola sv. Engelberta, kolinskega nadškofa, in začasnega vladarja Nemčije. Bil je nevstrašen boritelj za pravice sv. cerkve nasproti vsakemu, tudi svojim sorodnikom, kar je nazadnje z življenjem plačal. Izšel je iz rodovine grofov Bergov. Ko je cesar Friderik II. odšel v Italijo je njemu izročil državne vajeti. A on se je vedno zavedal, da je pred vsem cerkveni knez, ki ima braniti njena prava. Ko je njegov knežji nečak, grof Isenburg po krivici zatrl nek samostan, je takoj energično nastopil proti njemu, na kar ga pe ta blizu Essena zavratno umoril. Spomin takega moža pač zasluži da se vsako stoletje obnovi. Letos, kakor rečeno, so slovesno praznovali njegovo sedemstoletnico na gradu grofov Bergov. Predsednik sedanje Nemčije, protestant Hindenburg, se je pridružil temu slavlju s tem da je v posebni poslanici proslavil tega velikega Nemca, katoliškega svetnika.

PAPEŽEV odločni nastop proti češki vladi radi Husove proslave, ki ga je pokazal s tem, da je svoje nuncijske odpoklical iz Prage, je vlado spravil v zadrego in želi mirnega poravnania. Češke svobodomiselne kroge je pa še bolj razjaril. Otvorili so propagadno za popolni odpad cele Češke od katoliške cerkve. Ustanovili so posebno propagandistične centrale, ki naj bi sistematično vodile to satansko akcijo. Ena izmed teh central, v najbližji okolici Prage, je objavila letak, ki se začinja s sledečim bogokletjem: Oče naš, ki te ni ne v nebesih ne na zemlji... Morda bo satan v tej nesrečni novi državi za čas res triumfiral, a po kalvarijski tragediji pride tudi zanjo velika noč. Seveda jo država kot država ne bo obhajala, če bo to ruvanje podpirala, kakor je

Judje niso. Še tisto senco avtonomije, ki so jo imeli, so zgubili. Enako bo s Češko.

SLOVAŠKA Ljudska stranka je zavzela energično stališče napram češki vladi radi Husove proslave, radi katere je bil papeški nuncij odpoklican. Na rovaš njenemu ravnanju, ki je Vatikan k temu prisililo, je izjavila, da ako Čehi niso voljni imeti ob svoji strani zastopnika Vatikanu, ga bodo Slovaki z obema rokama sprejeli in pristrčno pozdravili, če pride v Slovakijo. Tako se je globok prepad, ki zija mej svobodomiselnimi Čehi in katoliškimi Slovaki, še bolj poglobil, kar češki vladi ne more biti ljubo, zato se prizadeva, da bi se na lep način izmotala iz mučnega položaja.

FRANCIJA kakor znano, trpi veliko pomanjkanje duhovščine. Že pred vojno je to britko čutila, še bolj pa po vojni, ker jih je veliko padlo. Duhovščina je hotela pokazati, da ni brezdomovinska, kakor se ji tolikokrat očita. V času najhujše sile, tako si je mislila, se pokaže, kedo ima pravo ljubezen do domovine. Zato zdaj, ko se gre za njen obstoj, pokažimo, da jo v resnici in ne samo s širokimi ustmi ljubimo. To jih je stotine gnalo v smrt, da bi rešili čast svojih bratov. Žal, da je prostoizidarska vlada samo v času sile priznala njih domoljubje, potem se pa zagrizla v stare predsodke proti njim. Kajpada prej ko slej zaničevani duhovski stan ni zapeljiv. Premalo, daleč premalo poklicev je. Katoliški krogi so zadnje čase to vprašanje vzeli v resen pretres. Na nekem v ta namen sklicanem kongresu so pod predsedstvom pariškega kardinala Dubois organizirali posebno propagando, ki naj bi netila duhovniške poklice in skrbela, da tisti, ki ga čutijo v sebi, dosežejo svoj cilj.

UPANJE je, da bo v bližnji bodočnosti paganska japonska vlad stopila v direktno diplomatsko zvezo z Vatikanom in dobila svojega nuncija. Dosedaj je bil tam le apostolski delegat, kot privatni zastopnik papeža v zgolj cerkvenih zadevah. "Katoliške" vlade odslavlja papeškega zastopnika, ali naravnost ali nenaravnost, paganske si ga žele. Znamenja časa.

VIŠARSKA Mati božja se je vrnila iz pregnanstva na svoje prejšnje mesto. Na kresni dan so jo slovesno prenesli v nanovo pozidan dom. Kakor znano so prejšnjega Italijani mej vojsko razstrelili, ker so mislili, da ima Višarje avstrijsko vojaštvo zasedeno. A takratni avstrijski general na koroški fronti se še ni zavedel, da bi bile visoke Višarje kakega strateškega pomena. Ko so jih Italijani vzeli na piko, so ljudje še pravočasno rešili milostno podobo in jo spravili na varno. Po razstrelbi cerkve 17. sept. se je mislilo, da ne bo več vstala iz razvalin. Po desetih

letih se je to vendar zgodilo. Vse je zopet postavljeno: cerkev, duhovska hiša in gostiča. Na dan otvoritve je bilo gori 2000 romarjev z 20 duhovniki. Dozdaj je bil romarjem stalno na razpolago slovenski frančiškan Rev. Kerubin Begelj, ki se je pa te dni v Trstu vkrcal za Ameriko. Upamo, da bo kmalu v naši sredi in nam ustmeno kaj povedal o prenovljenih Višarjih.

ŠPANSKI farmarji, ki so prišli po svetoletne odpustke v Rim, so pripeljali s seboj posebne vrste darov za sv. očeta. Ne denarja, ker tega farmarji nimajo veliko. Praznih rok pa zopet niso hoteli pred papeža. Kaj so naredili? En cel vagon raznih jestvin so naložili, prvine svojih pridelkov: pomaranč, medu, vina itd. Sv. oče je bil teh naravnih darov, ki so nosili sledove farmarskih žuljev, jako vesel in se farmarjem pristrčno zahvalil zanje. Oni so bili pa tudi veseli, ker so na ta zanje primeroma ceni način razveselili namestnika Kristusovega, ki so mu iz srca vdani.

MALA cvetka bo imela odslej svoj god 1. oktobra. Letos smo ga obhajali že 30. septembra na dan njene blažene smrti. Ker je ta dan god sv. cerkvenega učenika Jeronima, katrega se ne more potisniti v ozadje, Sv. Terezije, ki je ljubljena celega sveta, pa tudi ne, je sv. oče določil, da se bo odslej njen god obhajal 1. okt. In sicer bo praznik drugega razreda, kar je posebno odlikovanje zanj. Gotovo bodo njeni častilci tega veseli in se ji odslej še z večjim zaupanjem priporočali. Čudežna uslišanja na njeno priprošnjo se vedno množe.

DVA butlegerja, ki sta zasledovana od policije s svojim avto vozila šestdeset milj na uro, sta do smrti povozila S. Chefo iz Providence bolnišnice v Washingtonu. Sodišče je slučaj smatralo za umor drugega razreda in kot taka obsodilo. Toda pravniki so mnenja, da ne more biti govora o umoru te vrste, če ni bil namenjen. Zadeva bo prišla pred višje sodišče. Res je, obsodba je stroga in bo pri višjem sodišču nedvomno milejše izpadla. Vsekako bo pa treba, da sodišča nasproti takim avtomobilistom, katerim se dokaže krivda, da je kedo prišel ob življenje ali postal invalid, strožje postopa, kakor se to navadno godi, sicer se bodo smrtni slučaj pri dnevnem naraščanju avtomobilskega prometa potrojili. Če bodo neprevidni vozniki pošteno sedeli in še plačali povrh, bodo drugič gotovo bolj previdni.

BOLJŠEVIZEM pred vratmi Amerike. To ni prazen strah ampak gola resnica. Da je sedanji prezident mehiške republike boljševik, je dognana stvar. Leninov učenec je, ne samo v teoriji, ampak tudi v praksi. Zato pa mehiškega preganjanja cerkve, ki je v polnem zamahu ni smatrati samo za nekaj lokalnega, ampak ima v svojem

bistvu internacionalni značaj, kakor boljševizem. Zatrepi ne samo katolicizem, ampak vsako vero, ne le v enem, temveč v vseh narodih sveta, to je namen boljševizma, isto tudi namen mehikanizma. Če se mehiškim boljševikom posreči doseči ta namen, ne mislimo, da bodo s tem zadovoljni. Naskočili bodo sosednje dežele, pred vsem Zedinjene države. Ker je ruskim boljševikom zaprta pot v Ameriko, so ta "apostolat" izročili Mehikancem. To je v njih načrtu. Če so tedaj boljševiški elementi nezaželjeni v Ameriki in vlada njih vtihotapljenje strogo nadzira, bo morala v bodoče enako postopati z mehiškimi imigranti. V enem oziru je mehiški boljševizem še bolj nevaren, ker zaenkrat zasleduje še bolj svoj brzverski ideal, gospodarsko-političnega pa skriva: z drugimi besedami bolj diplomatsčen je, ali po domače hinvavski.

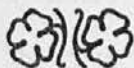
NEKI protestantski škof se je izrazil, da je Amerika ena največjih paganskih dežel. Na to smo se te dni spomnili, ko smo brali, koliko ameriških otrok se v verskem duhu vzgaja, koliko pa ne. Te številke zelo veliko povedo, žal, da več žalostnega kot veselega. Naj jih malo povzamemo. "The Dearborn Independent" piše: V Ameriki je 27 milijonov otrok, zlasti protestantskih, ki rastejo brez vsakršne verske vzgoje. Ta moderni paganizem je zastopan mej vsemi ameriškimi narodi in mej vsemi veroizpovedanji starišev. Judovske mladine n. pr. pod 25 leti starosti je 1.630.000, a samo 87.000 se versko vzgaja. Tedaj je samo vsak dvajseti v verski šoli. Izmej protestantske mladine iste starosti se le vsak tretji versko vzgaja. Mej katoličani je v tem oziru še najboljše. Katoliške mladine pod 25 letom je približno 6 milijonov, mej temi je šoloobvezanih otrok 4 milijone. Od teh poslednjih pohaja v katoliške šole 2 ni pol milijona, ne vštvevi onih, ki so po raznih zavetiščih, katerih je tudi okrog 50 tisoč. Vsekako pa je modernih paganov več pod zvednato zastavo, kakor bi človek spričo njenega kulturnega stanja in slave, ki jo vživa, mislil. Kaj bo z njo, če bo šlo to tako naprej, sam Bog vedi.

LAŠKI prestolonaslednik princ George ki se je po vojni odločil za duhovski stan in bil pred enim letom posvečen, bo v kratkem vstopil v jezuitski red. Eden saških princev, menda stric, Maks, je že delj časa duhovnik in vzor duhovnika. Pisatelj teh vrstic ga osebno pozna. Po poklicu je vseučiliški profesor v Friburgu (Švica), za vzhodno vprašanje. Kot tak, pa tudi kot princ, vživa velik ugled pri ločenih vshodnih cerkvah in veliko dela za njih zedinjenje. Da mu je zdaj njegov sorodnik sledil v duhovski stan, ni nič čudnega. Saški dvor je bil znan kot strogo katoliški, sredi protestanstkega morja. Zato se znana pustolovka bivša kraljica Luiza ni nič dobro počutila tam in ušla.

ROMARSKI GLASOVI

od naše Marije Pomagaj

H. B.

ROMARSKA sezona je ven. Marija Pomagaj je začela samevati. Le tu pa tam vidimo koga, ki ustavi svoj avto ob cesti in gre v cerkvico, malo pomolit. Večine njih ne poznamo. Tujci so, Bog zna katere narodnosti. Drugače pa, kakor rečeno, ima Marija zdaj počitnice. Samostanček je pa oživel. Lani ob tem času nas je bilo še samo toliko, da nas ni bilo strah. V enem kotu, smo se tiščali in čakali, kedaj nas zima z vso silo zgrabi in pritisne na svoje mrzlo srce. Letos so vse sobe zasedene in še premalo jih je. Kako bi ne bile, saj nas je osemnajst: trije popolnoma pečeni duhovniki, dva na pol, ki sta že mašnika, a morata še eno leto študirati, osem klerikov bogoslovcev, trije bratje, ostali pa lajiki, ki so vposljeni pri upravi listov. Dva nova patra pričakujemo v novembru. Tako nas bo čez zimo dvajset, če nam Bog kaj računov ne zmeša. To se kaj lahko zgodi.

Zima nas bo, oz. nas je že prehitela. Danes ko to pišem je tako mrzlo, da sem vse svoje cunje in cape porabil, da mi je mogoče tipkati. Vse drgeta in sili v kuhinjo, ki smo se je poleti ogibali kot nekdo križa. Posebne preglavice nam delajo mrzle noči. Poleti ni nihče vprašal po kaki odeji. Zdaj je splošno popraševanje: Kedo ima dve odeji, mene zebe. Pri tem je prišlo na dan, da še vsak po ene nima. Kar more, spravi na se, da se po možnosti zavaruje pred prehudim mrazom. Sicer se še malo tolažimo z "indijanskim poletjem," a letos ni do-

sti upanja, da bi nas kaj prida ogrelo, vsaj za dolgo ne. Smo imeli poleti presuho, radi česar se po pravici bojimo, da bo jesen deževna in mrzla, ter zgodnja, huda zima. Bo treba kar misliti na boljše odeje. Mislimo že, a si ne moremo domisliti, kako bi prišli do nje. Če vprašamo finančnega ministra za svet, se nas otepa, češ, da mu kasa ne nese, da bi toliko tega materiala naenkrat nabavil. Za kak par bi se še dal "zglihati," ne pa za dvajset, niti če ga naročimo pri Sears and Roebuck Co. kjer je najcenejši.

V tej zadregi sem jaz prišel na to le misel: Kaj pa če bi se ti obrnil na naročnike Ave Marije. Mejnjimi je gotovo več kot dvajset tacih, ki bi jih en "kovter" gotovo ne spravil na boben, če bi ga za nas žrtvovali. Mi bi imeli veliko večji dobiček kot posamezni zgubo. Poskusi, če dobiš enega, vsaj tistega ne bo treba kupiti. Ker sem prepričan, da ta prošnja ne bo zastonj, jo prav toplo priporočam dobrim srcem. Tistim, ki jo bodo vpoštevali se pa že naprej prav toplo zahvaljujem.

Če je pa "kovter" za katerega prevelik in predrag, naj se nas pa s čim cenejšim spomni: s kako "deko," kosom druge posteljne oprave, kosi zimске obleke itd. Tudi cerkvenega perila že zmanjuje za pet duhovnikov in ga bo še bolj, ko prideta dva nova patra, posebno, ker pozimi ni moč tolikokrat prati kot poleti. Purifikatorijev, to je onih rutic za kelih, bo premalo. Te morajo biti po cerkvenih pravilih platnene. Enako amiktov, to je onih

belih ogrinjal, ki jih mašnik dene na vrat, ali mi na kapuco. Kakor ste že videli imajo naši navadno "špice" na zgornjem koncu, ki pride na kapuco; a so brez "špic" prav tako dobri. Za dobrotnike bomo opravili skupno devetdnevno na čast Mariji Pomagaj.

Morda vas bo zanimalo kaj nas toliko dela, ko nimamo ne fare, ne velikega spovedovanja, ne farme še v svoji upravi. Iz tega bi kedo morda sklepal: Te armade lenuhov pa res ne bom podpiral! Če vam malo popišem notranje samostansko življenje, kaj tacega gotovo ne boste mislili. Naš dnevni red je tale: Ob tričetrt na pet zjutraj vstanemo. Ob 5. uri je premišljevanje v cerkvi. Ob 5. in pol so skupne duhovne molitve, ki jih mora vsak samostan v koru opravljati. Te trajajo do šestih. Nato je takozvana konventna ali oficielna samostanska sv. maša, pri kateri je cela družina. Drugi patri mej njo mašujejo pri stranskih oltarjih, kleriki in bratje se pripravljajo za sv. obhajilo mej mašo, h kateremu vsak dan vsi pristopijo. Po sv. maši je še zahvala, nakar gre vsak svojo sobo pospraviti. Ob tričetrt na sedem je zajterk. Po zajterku pelje Father John svojo gardo, to je brate in kedor je na razpolago, na delo. Ker sam najbolj krepko prime in drži, morajo tudi drugi, če hočejo ali nočejo. Te dni so poglobili vodnjak v kleti. Dokler nas je bilo malo in smo bili sami, je držal oni mali, ki smo ga lani skopali, ko smo pri kopanju za basement naleteli na vodo. Za cel samostan se je premalo vode nateklo. Če je prišlo kako večje

število romarjev, je kmalu odpo-vedal. Zdaj so ga izdatno poglo- bili in razširili in pri tem zadeli na nove, močnejše vodne žile. Čez noč se nabere sedem čevljev vo- de. Glede te poslej ne bomo v skrbeh. Ko smo danes valili orjaš- ke lončene cevi, ki imajo 30 inč v premeru, v klet, je bilo tako vpit- je, kakor v Veržaju takrat, ko so bika na zvonik vlekli. V par dneh bo vodnjak gotov in "pum- pa" bo gnala vodo po celem sa- mostanu.

Kleriki in profesorji se po zaj- terku pripravljajo za šolo, ki se začne ob 8. in traja do 9. Nato je eno uro učenje, kot priprava za drugo uro od 10—11. Po kratkem oddihu je zopet učenje do opol- dan, ko se začno nove skupne molitve v cerkvi. Ob pol 1. je kosilo. Sledi razvedrilo. Ob 2. je zopet šola do 4, razun sredo in soboto popoldan. Četrta na 6. so znova skupne molitve do 6. ko je večer- ja. Po večerji, kakor tudi po o- bedu, gre družina skupno v cer- kev počastit presv. Rešnje Telo. Večerni počastitvi slede litanije Matere božje in druge molitve, s pobožnostjo na čast sv. Antonu za dobrotnike. Potem je razvedri- lo in prilika za učenje. Ob pol 9. je skupni serafinski rožni venec. Za tem gre lahko vsak k počitku, ker je treba zjutraj biti zgodaj pokonci.

Kdor je ta natančno določeni dnevni red pregledal, bo videl, da za lenarjenje ni časa. Vsak bi si želel še par ur za delo, a če jih hoče dobiti, si jih mora od noči odtrgati. Večkrat jih je treba, da še listi kake drobtine dobe, ki drugače nimajo v dnevnem redu nikakega časa odločenega. Sodi- te sami, je li tako življenje in ta- ko delo vredno podpore ali ne. Ne pozabite pri tem, da se skup- ne uradne molitve, ki se oprav- ljajo trikrat na dan, vsakokrat po pol ure, poleg drugih skupnih, neoficialnih, ne opravljajo samo v našem imenu, ampak pred vsem v imenu sv. cerkve za vse. Pome- na samostana v tem oziru doslej

nisem še nikoli povdarjal. A ga ne smem topot prezreti.

Slovenska Amerika doslej ni imela nobenega moškega samo- stana in sploh nobenega samosta- na v cerkvenem pomenu besede. Zato je našemu delu za katoliško stvar manjkalo rose skupne ofi- cielne molitve, ki je tolikega po- mena za napredek katoliške stva- ri, da ta nikjer dobro ne vspeva, kjer ni redovnikov in redovnic, ki bi vsejano plemenito seme z molitvijo zalivali. Zdaj se vsaj iz enega narodnega samosta- na dviga k Bogu skupna molitev v imenu sv. cerkve, ki vedno do- bro moli in pada kot blagodejna rosa na vse naše delo za katoliš- ko stvar. Če bi že posamezni ne bili vredni podpore, jih je vredna skupnost, samostan, ki vedno vrši apostoljsko delo, dokler vlada v njem red in disciplina. Da je v našem prvem samostanu red in disciplina, kaže zgoraj opisani dnevni red, ki ni samo na papir- ju, ampak se tudi natančno izvr- šuje. Dolžnost naroda je, da ga vzdržuje, ker je njemu v korist. Ko bi mi, ki smo v njem, gledali na svojo osebno, časno korist, bi ga ne bili nikoli gradili. V vsa- kem časnem oziru bi se nam bolje godilo po župnijah, več prostosti bi imeli, boljšo obleko, boljšo hra- no, več spanja in manj beračenja vsaj zase. Premislite vse to in iz- vajajte primerne posledice.

**Imena darovalcev za kolegij sv. Fran-
 čiška o priliki skupnega romanja
 Prekmurskih Slovencev 30.
 avgusta 1925.**

\$5.00 je daroval J. Salaj. Po \$2.00 so darovali: Martin Frank; John Zapcich; John Kovas; Mr. & Mrs. Frank Horwath; John Horwath; Martin Skoforc; Steve Kozler. Po \$1.00 so darovali: Mike Hozian; John Gyorka; Andrew Potočnik; Andrew Jelenčič; Math Kremesec; M. Persa; M. Koshar; Joe Kreslen; Te- resia Kremesec; M. Sabocsan. Družina S. Majcen; Mr. & Mrs. Densha; J. Ho- zian; John Spilak; L. Nečemer; Steve Tompa; Frank Goriks; Steve Raduha; S. Litrop; Steve Gura; Martin Foys; John Ross. Joe Knafelc; Stefan Zapčič; Mike Hans; Andrew Krampač; Steve Salaj; S. Horwath. John Fraus; John Kleiderman; John Zefran; Michael Haklin; Margaret Gabor; Mrs. Farkas;

Mr. & Mrs. Turnar; Anna Halas; B. Maursicz. Annie Frank; Anna Wahala, (Poljakinja); Joe Lagin; Stefan Kolen- ko. Po 50c so darovali: Marg. Majcen; B. Horvath; Math Haidinjak; Anna Re- žek; Stefan Vučko.

Približno enako število darovalcev ni napisalo svojih imena na kuverte. Bog obilo povrni vsem!

**Kolekta Mr. N. J. Vranichar iz Jolieta,
 Ill. za veliki zvon pri Mariji Poma-
 gaj v Lemontu, Ill.**

Darovali so: Po \$5.00 Nicholas J. Vranichar; John Simonich. Po \$2.00 so darovali: Rudolf Požek; Mr. in Mrs. Verbič; Družina Lavrič; Paul Lavrič. Po \$1.00 so darovali: Mrs. Anton Shukle; Miss M. Levstik; Math Golobič. Mary Venišnik; Anton Kovačič; John Jerman; Max Ivanič; Mary Krese; Thomas Mu- hič; Qvirin Nasembeni; John Gregorič; Terezija Erjavec; Antonija Lever; An- ton Golobič. Po 50c so darovali: Mrs. Louise Kovačič; Mary Skrinar. John Starasinič; Leo Dolinšek; Joseph Ko- zlevčar; Neimenovana.

**Kolekta Mrs. Mary Kobal, Chicago, Ill.
 \$231.15.**

Dasi je bilo nekaj teh darov že priob- čenih, hočemo to kolekto v celoti obja- viti v dokaz, da Mrs. Kobal kot kolek- torica ni le dosegla vsote ustavnovnine, ampak jo celo prekoračila. Čast ji!

Za Apostolat so darovali: Po \$10.00: Louis in Matilda Duller; Karen in Ana Bonča; Anton in Mary Kremesec; John in Jennie Terselič; Fanič Muha; Jos. J. Kobal. \$41.50 je daroval Frank Kobal. Neimenovan \$25.00. Neimenovan \$10.00. \$7.00 Agnes Zokalj. \$6.00. \$6.00 Ter. Kremesec, \$5.75 Mary Prah. Po \$5.00: Mary Habjan; Margaret Petrovič; An- tonia Kozjek. Po \$4.00: Eliz. Kordeš; Agnes Kremesec. Jennie Štajer. Po \$3.00: Alfonz Ašič; Mary Omerzel; Julija To- mažič; Matilda Duller; Maäda. Brišar; Po \$2.00 Ter. Šinkovec; Mimi Stare; Mary Grill; Antonia Kušnik; Karolina Pičman; Mrs. A. Gregorič; Urš. We- bar; Josepha Pasdertz. Kaspar State Bank. Po \$1.50 Ana Kosmač; Kat. Kle- menčič; Ana Zugel. Po \$1.25: Mary Darovec. Po \$1.00: Mary Gregorič; Kat. Pasdertz; Mary Janeš; Zdr. Mar- tin; Nimenovana; Mary Kaišer. Jera Stritar; Matilda Sluber; Neimenovana; Jenie Zibert; Marg. Verbišar; Drugist Vavra; John. Lnhart; Mr. Puklovez; M. Mladič; Ag. Kukman. Fr. Albina; Pok. Mary Sluga; Antonija Sluša; Mary Mi- ler; Ana Vauri; Mary Gorjanc; Jenie Perko; Ožbalt; Urš. Bogolin; Aug. Svab; Jul. Gottleib; Marj. Simc. Kat. Shonta; Mrg. Kremesec; Fraus Mary; Barbi Sa- jovec; Rev. J. Miklaučič; Nimenovana; Dr. J. Uršič; Jenie Edvard; Ana Prah; Fr. Mikuš; Neža Ribnikar; Anzele Mary; Ana Haržen; Mrs. Beribak; Mrs. Anži- ček; Mary Fraus; Marg. Osterman; Mrs. Dosh. Po 50c: Roza Dresek; Frances Cvenk; Amalijo Bobič; Mrs. Krstnik; Mrs. Encimer; Praprotnik Mrs. Po 25c: Zupančič M.

Tabernakelj za začasno kapelico je naredil **Mr. Jožef Kobal** brezplačno. Za okrasitev istega je prevzela č. S. **Klotilda**.

Darovali so: \$5.00 Karol in Terezija Bregantič. Po \$1.00 Mrs. Fraus; Mary Terstenjak; Magda Brišar; Agnes Augustin. Po 50c: M. Kušel; Neimenovan.

Posebna kolekta za kolegij katero je kolektala tudi Mrs. Mary Kobal.

Darovali so: Po \$2.00 Ant. Kozjek; Ter. Sinkovec; Neimenovana. Po \$1.00: Fany Muha; Ter. Kremesec; M. Habjan; J. Terselič.

Kolekta Mrs. Ana Gerchman, Forest City, Pa.

Darovali so: \$8.00 Frank Puc. Po \$5.00 F. Zidar; Uršula Oven. Po \$4.00 F. Gerchman; Jeo Seiver. Po \$3.00 John Malik; Frank Pončar! Karolina Koter. Po \$2.50 Gregor Planinšek; F. Skube. F. Riznar. Po \$2.00 F. Seiver; F. Lovrs; Joe Kozman; Joseph Bucenely; Josefina Bucenely. Po \$1.75 F. Anžlovar. Po \$1.00 Mr. Železnikar; Gregor Verhovšek; Karol Kovačič.

Darovi za cerkev Marije Pomagaj v Lemont, Illinois.

1. Družina Andrew Glavach, 1844 W. 22nd Pl. Chicago, darovala za albo \$30.00.
2. Družina Stefan Zapčič, 1904 West 22nd Pl. Chicaño, darovala za albo \$15.00.
3. Družina Farkaš, 2002 West 23rd St., Chicago, darovala za albo \$21.00.
4. Družina Štefana Salaj, South Kroll St. Chicago, Ill., darovala za zvonce k oltarju \$12.50.
5. Društvo Presv. Srca Jezusovega K SKJ. šte. 177, Chesterton, Ind. (katero je šele pred enim letom ustanovljeno in šteje le okrog 15 članov) je darovalo za zvonove pri zakristiji
6. Mr. Frank Simonič, Chicago, Illinois, je daroval za eno večno luč \$16.75.
7. Mr. Edward Mitchel, Casheir First National Bank, Lemont, daroval za večno luč \$16.75.
8. Mr. P. Heneberry, Lemont, Illinois, daroval za obhajilno pateno \$11.00.
9. Društvo sv. Ivana Krstitela šte. 13, DSD., Chicago, Illinois; darovalo za dva angela za blagoslovljeno vodo \$44.00.
10. Brata Louis in Anton Majcen, Chicago, sta darovala za dva nagela h tabernakelju \$80.00.
11. Družina Kolenko iz Chicago, je darovala za svilnato zagrinjalo pri tabernakeljnu \$15.00.

Za lučke pri Mariji Pomagaj za poslali:

Alma Stockey \$5.00; Agnes Hotujec; Mary Puhek; Neimenovan. Po \$2.00 so poslali: Frank Babič; Marie Priland; Joseph Skrabe; Rev. J. Miklavčič. Po \$1.50 Frances Zimmerman. Po \$1.00: Mary Bechay; Geo Ackerman; Ana Shina; Mary Toole, M Filipčič; Katarina Hebein, John Shustar. Jno Bass; Mary Me-

dek; Neimenovan; Johana Glikar; A. McGuire; Mary Marček; Nellie Prawly; E. Hogan; F. A. Vidervol; B. F. Gibson; Jos Albrecht; J. Loscar; F. M. Eltreham; Frances Rožič. E. M. Montz; John Skoff; Neimenovan; A. Korošec. I. A. Nedy; Terezija Pirkovič; Mrs Lucas; Mary Oblak; Ana Jakšič; Marie Priland; Mary Brodarič; Ignatius Trunkal; Mary Doran; Frances Mestek; Ana Hribar; Neimenovan; O. Knoblash; Jos. Raj; Mrg. Felmesh; S. E. Savsek; V. Zavislak; Frances Selak; Karolina Modic; Angela Grchman; Mary Žerovnik; Mrs Meglen. Josephine Hočevar; Magdalena Glinsek; Tony Squah; Jos. Agnič; Ana Prijatelj; Ana Godec; Johana Shuscha. Po 50c so poslali: Mary Medic; Ana Zagar; Frances Mohorčič; John Mohar; Ana Susman. Po 20c: Rosalija Drasler, Mrs. L'Leary. H. Bassa 10c.

Za kolegij so darovali:

Anton Squah, \$1.00; Neimenovani \$1.00; Ana Zagar, \$2.00; John Mokel, \$4.00; Fenie Sever, \$2.00; Joe Sever, \$1.00; Terezija Anžlovar, \$1.00; Ana Gerčman, 50c; Katarina Remic, \$1.50; Mary Sustarsich \$5.00. John Waters, 15c; Cath. Golelich, \$1.00; H. Baša, \$1.00; Joseph F. Muhich, \$1.00; S. A. Lindy, \$1.00; Johana Artach, \$1.00; Frančiška Rožič, \$1.00; Mrs. A. Sustarsich, \$2.00; Mrs. Johana Filipčič, \$1.00; S. A. Lindley, \$1.00; J. E. Dutrich, \$1.00; Josephina Hočevar, \$4.00; Tony Squah, \$150. Frances Skulj, \$1.00; Mary Urajnar, \$1.00; Mrs. Lenard Potocnik, \$5.00.

Za apostolat so darovali:

Dr. Spellman \$1.50; Jos. Allbrecht \$1.50; Mrs. Marian Mayer za r. Matrias Mayer Sr. \$5.00, isti za r. Mathias Mayer Jr. \$5.00; Clara Blaess 50c; Katarina Ritmanich \$5.00; George Nemanich \$10; Mrs. Ana Hribar \$10.00; Mary Zerovnik \$20.00; J. Meglen \$2.00. Frances Vrabich 50c; Jenie Jarc \$3.00.

Za apostolat:

\$100.00: Mrs. Julijana Palale; \$25.00: Mrs. Ana Baučak; \$20.00: Mrs. Grajcar; \$10.00: Mr. Haraver; Mrs. Gutar; Mrs Math Kremesec; Neimenovani; Mr. Kajiček; Mrs. Ivanka Zavodnik; Družina Hiti; Mrs. Tomazin. Peter Culinorič; Mrs. Cath. Hayden; Mrs. Mary Brenkus; Mrs. Mevzek; \$7.00: Mrs. Stare; \$5.00: Michael Gerdovich, Mrs Ana Demčak; \$4.00 Mrs. Banatič; \$3.50: Mr. R Snidar (zbirka darov); \$2.00: Mrs. Krašovec; Mrs. Zobec; Neimenovani; Mrs. Maria Lorenc. Mrs. Dušanec. \$1.50: Mr. Schman; \$1.25: Mr. M. Tomšič; \$1.20: Mrs Ana Jakše; \$1.00: Mrs. Javernik; Miss Simonič; Družina Svetin; Neimenovani; A. Squash; Mrs. Smrekar; Mrs. Butala; Mary Divjak; Mrs. Otoničar. Mrs Maley; Mrs Oražem.

Pri raznih slovesnostih so sodelovale:

I. S podpora v denarju:
\$3.00 Magda Brišar. \$2.00 Mrs. Rath. Po \$1.00 Mary Terstenjak; Magda Haj-

denjak; Ant. Sluga; Kat. Klemenčič.

II. S podpora v jestvinah:

Sabina Kamničar; Karola Bregantič; Mary Fraud; Mrs. Simec; Mrs. Majcen; Mrs. J. Jerič; Mrs. Kremesec; Mary Kaušek; Lucija Kure. Mary Habjan; Jul. Jelenič; Mrs. Mladič; Mrs. Wouri; Mrs. Duller; Mrs. Medic; Mrs Medic; Mrs. orenčan; Mrs Kozjek; Mrs. Petkovšek; Mrs. Sinkovec; Mrs. Kuselj. Mrs. Stajer; Mrs. Augustin; Mrs. Tomažič; Mrs. Math Kremesec

III. S podpora z delom:

Miss M. Nartnik; Miss Tomažič; Miss Medic; Miss Bregantič; Miss Grill; Miss Augustin; Marg. Petrovčič; Frances Muha; Matilda Duler. Kat. Shonta; Agnes Augustin.

Kolekta za zvon Mrs Mary Wenišnik Joliet, Illinois.

Mary Čulik \$1.00; Frank Wenišnik \$1.00; Marko Bluth 50c; Ana Widetič 50c; Frank Čulik 50c; Ana Bahor 50c; Mary Kolman 50c; Mr. Westfol 50c; Ana Legan 25c. Margareta Mulič 25c; Joseph Rus 25c; Rosie Mance 25c; Mary Turkovič 25c; Katarina Simonovič 25c; Rosie Martinčič 20c. Skupaj \$6.70.

V molitev se priporoča umrla Mrs. Barbara Nemanich iz Soudan, Minn., ki je podlegla operaciji dne 3. julija. Bila je dobra žena, prijateljica Ave Marije.

Dar za sv. Terezijo Deteta Jezusa.
Mrs. Katarina Simonich \$5.00.

Darovi za č. ss. karmeličanke:
Neimenovana \$5.00; Terezija Pirkovich \$5.00.

ZAHVALE.

Podpisana se zahvaljujem Devici Mariji za uslišano prošnjo in za povrnjeno zdravje. Prilagam dar v podporo lista Ave Maria.

Jožefa Bucinell.

Podpisana se javno zahvaljujem za uslišano molitev.

Mrs. Leo Simonšek.

Zahvaljujem se Mariji za mojo uslišano molitev za povrnitev mojega sina.

Johana Fortun.

Zahvaljujem se presv. Srcu Jezusovemu in Materi božji za uslišano prošnjo in pomoč. Prilagam dar listu Ave Maria.

A. G.

Podpisani se zahvaljujem Mariji Pomagaj v Lemontu za vrnjeno zdravje. Darujem 10 dol. za kolegij sv. Frančiška.

Anton Pavli.

New York, N. Y.

Bila sem v veliki stiski, zatekla sem se k Mariji za pomoč in bila sem uslišana. Tisočkrat hvala Mariji! Prilagam dar \$5.00 v podporo listu Ave Maria.

Waukegan, Ill.

Prisrčno se zahvaljujem Mariji, ker mi je pomagala, da sem ozdravel. Prilagam v zahvalo \$1.00

Rafael Miller, Cleveland, Ohio.